

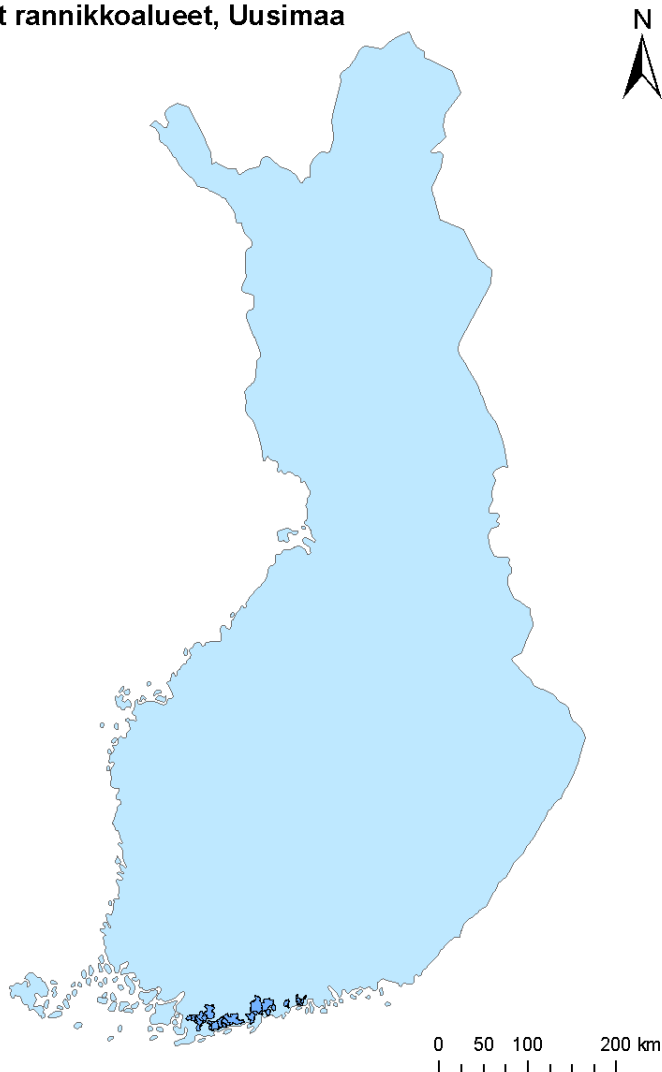
Närings-, trafik- och
miljöcentralen

PRELIMINÄR BEDÖMNING AV ÖVER- SVÄMNINGSRISKERNA

81. Finska vikens kustområde/Nyland

82. Skärgårdshavets kustområde/Nyland

Pienet rannikkoalueet, Uusimaa

INNEHÅLL

1	BAKGRUND	1
2	BESKRIVNING AV AVRINNINGSOMRÅDET	2
2.1	HYDROLOGI	2
2.2	MARKANVÄNDNING OCH PLANLÄGGNING	9
2.3	SPECIALOMRÅDEN: NATURSKYDDSOBJEKT OCH KULTURHISTORISKA OBJEKT	14
2.3.1	<i>Naturskyddsområden och Natura-områden</i>	14
2.3.2	<i>Vattendragets växtlighet, trädbestånd, fiskbestånd och djurliv</i>	17
2.3.3	<i>Historiska objekt och kulturmiljöer</i>	17
2.4	GENOMFÖRDA ÖVERSVÄMNINGSSKYDDSPROJEKT OCH ÅTGÄRDER	19
2.5	ANVÄNDNINGEN AV VATTENDRAGET, DAMMAR, KRAFTVERK OCH REGLERINGAR	20
3	ERFARENHETER AV ÖVERSVÄMNINGAR I VATTENDRAGET	21
3.1	OBSERVATIONSDATA OM ÖVERSVÄMNINGAR SOM FÖREKOMMIT OCH BESKRIVNINGAR AV DE STÖRSTA ÖVERSVÄMNINGARNA	21
3.2	BEDÖMNING AV ÖVERSVÄMNINGARNAS INVERKAN I NULÄGET	22
3.2.1	<i>Markanvändningens inverkan på uppkomsten av översvämningar</i>	22
3.2.2	<i>Risker för nuvarande byggnader, vägar och viktiga samhällsfunktioner</i>	22
4	ÖVERSVÄMNINGAR OCH ÖVERSVÄMNINGSRISKER I FRAMTIDEN	23
4.1	KLIMATFÖRÄNDRINGENS INVERKAN	23
4.2	DEN LÅNGSIKTIGA UTVECKLINGENS INVERKAN PÅ ÖVERSVÄMNINGSRISKERNA	24
5	OMRÅDEN MED ÖVERSVÄMNINGSRISK	24
5.1	ANVÄNDNING AV GEOGRAFISKA DATAMÄNGDER FÖR ATT BESTÄMMA OMRÅDEN MED ÖVERSVÄMNINGSRISK	24
5.2	EMPIRISK KUNSKAP OCH TIDIGARE UTREDNINGAR	24
5.3	BEFOLKNING OCH EKONOMISK VERKSAMHET SOM KAN DRABBAS AV ÖVERSVÄMNING	25
5.4	SVÅREVAKUERADE OBJEKT	26
5.5	VIKTIGA SAMHÄLLSFUNKTIONER	27
5.6	ÖVERSVÄMNINGSRISK FÖR MILJÖN OCH KULTURARVET	27
5.7	ÖVERSVÄMNINGSRISK PÅ GRUND AV VATTENDRAGSKONSTRUKTIONER	27
6	FÖRSLAG TILL OMRÅDEN MED MÖJLIGA BETYDANDE ÖVERSVÄMNINGSRISKER	28
7	ANDRA OMRÅDEN MED ÖVERSVÄMNINGSRISK	28
8	SAMMANDRAG	28

KÄLLOR

1 Bakgrund

Lagen om hantering av översvämningsrisker (620/2010) och den därtill anslutna förordningen (659/2010) trädde i kraft sommaren 2010. Lagens syfte är att minska översvämningsrisker, att förebygga och lindra ogynnsamma följder av översvämningar och att främja beredskapen för översvämningar. Syftet är vidare att hanteringen av översvämningsrisker ska samordnas med förvaltningen av avrinningsområdet i övrigt, med iakttagande av hållbart utnyttjande av vattentillgångarna och skyddsbehoven. Vid sidan av vattenhushållningsåtgärder ska beaktas särskilt områdesplanering och styrning av byggandet samt räddningsverksamhet. Ett mål för hanteringen av översvämningsrisker är att minska de ogynnsamma följderna för människors hälsa och säkerhet. Med hjälp av lagen och förordningen genomförs Europeiska unionens översvämningsdirektiv (2007/60/EG).

Hanteringen av översvämningsrisker omfattar preliminär bedömning av översvämningsrisker, angivande av områden med möjliga betydande översvämningsrisker, utarbetande av kartor över översvämningshotade områden och kartor över översvämningsrisker samt klarläggande av åtgärder. Med hjälp av preliminär bedömning av översvämningsrisker (tidsfrist 22.12.2011) försöker man hitta områden där översvämningar kan orsaka betydande skada. För dessa områden med möjliga betydande översvämningsrisker utarbetas kartor över översvämningshotade områden och kartor över översvämningsrisker (tidsfrist 22.12.2013) samt planer för hantering av översvämningsrisker (tidsfrist 22.12.2015). På kartor över översvämningshotade områden utvisas översvämningens omfattning och vattendjupet med en viss sannolikhet. På kartor över översvämningsrisker beskrivs åter de skador som en översvämning av en viss storlek eventuellt orsakar, bl.a. antalet invånare som drabbas av följderna och objekt som är förenade med miljöolägenheter. I planerna för hantering av översvämningsrisker anges åtgärder för att minska översvämningsriskerna. När det gäller översvämningar i vattendrag utarbetas riskhanteringsplaner för avrinningsområdet med ett eller flera områden med möjliga betydande översvämningsrisker.

Den preliminära bedömningen av översvämningsrisker skapar en viktig grund för hanteringen av översvämningsrisker. Den preliminära bedömningen av översvämningsriskerna i avrinningsområden och i kustområden sköts av närings-, trafik- och miljöcentralen (ELY) i egenskap av statens regionförvaltningsmyndighet. Kommunerna svarar för bedömningen av riskerna för dagvattenöversvämningar på sitt område. Enligt lagen görs den preliminära bedömningen av översvämningsrisker utifrån de uppgifter som finns om tidigare inträffade översvämningar och tillgänglig information om hur klimatet och vattenförhållandena har förändrats med beaktande också av hur klimatet förändras på lång sikt. För bedömningen samlas information om tidigare och möjliga framtida översvämningar och ogynnsamma följder av dem. Några omfattande nya utredningar görs inte i samband med den preliminära bedömningen av översvämningsrisker, utan den baserar sig på befintlig information. Den preliminära bedömningen av översvämningsrisker i avrinningsområden görs skilt för varje avrinningsområde och den preliminära bedömningen av översvämningsrisker i kustområden skilt för varje ELY-central. Jord- och skogsbruksministeriet anger på framställning av

närings-, trafik- och miljöcentralen områdena med betydande översvämningsrisk inom avrinningsområden och kustområden.

I denna bedömningsrapport presenteras i enlighet med lagen om hantering av översvämningsrisker den preliminära bedömningen av översvämningsrisker i fråga om små avrinningsområden i kustområdet i Nyland.

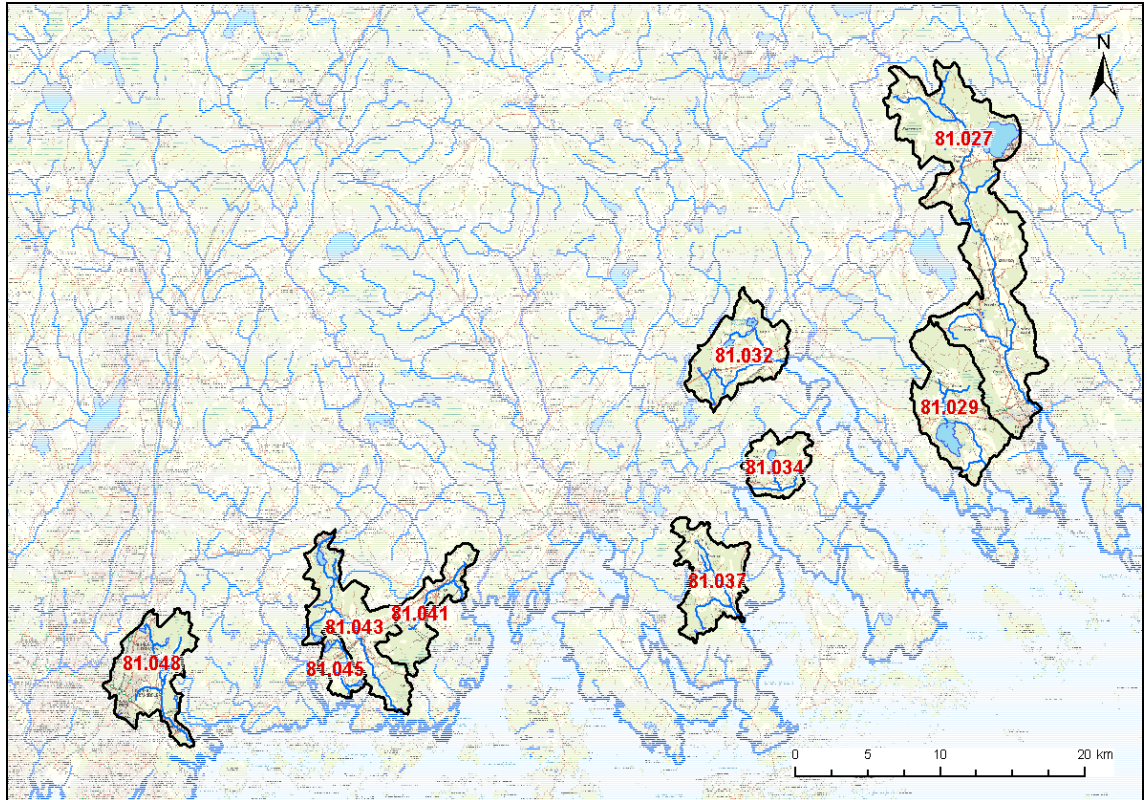
2 Beskrivning av avrinningsområdet

2.1 Hydrologi

I denna rapport har samlats de små avrinningsområden på kusten som ligger inom området för ELY-centralen i Nyland. Denna granskning omfattar inte de mellanliggande områdena eftersom det kan antas att en betydande översvämningsituation i dessa områden beror på stigande havsnivå. Översvämningsriskerna till följd av stigande havsnivå har bedömts i en separat rapport.

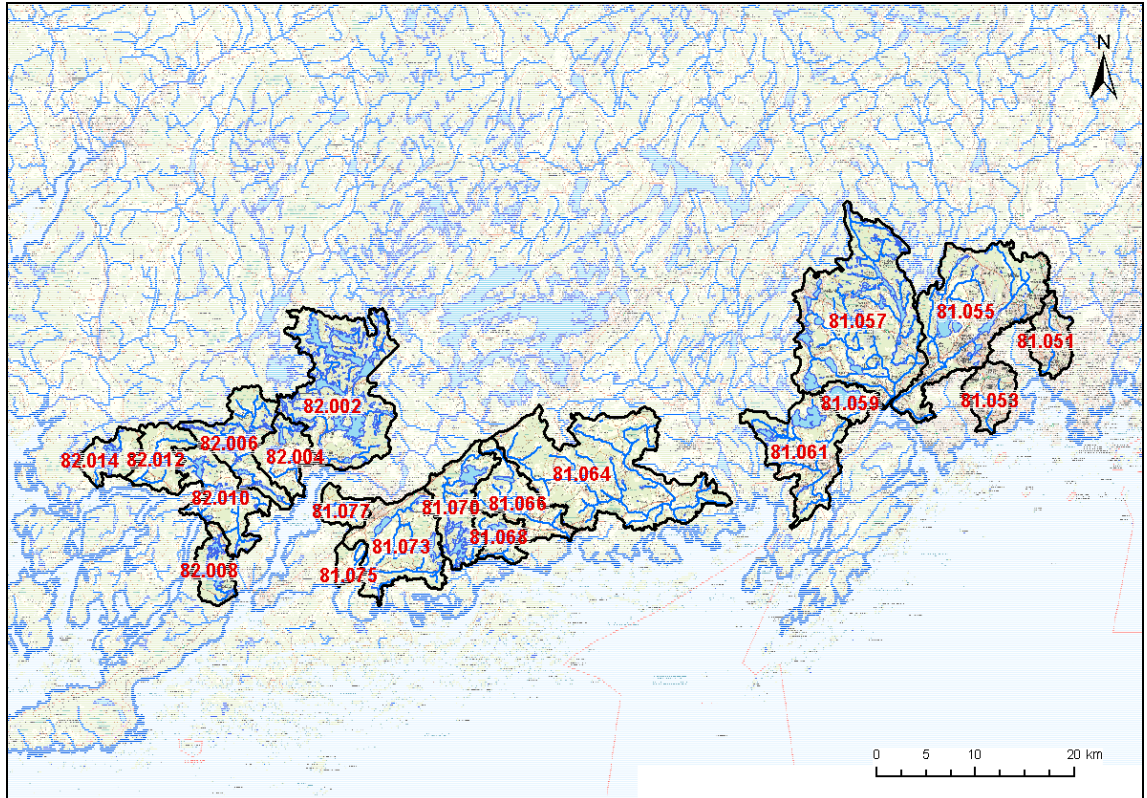
De små avrinningsområdena i Finska vikens kustområde (81.) ligger i städerna Lovisa, Borgå, Vanda, Helsingfors, Esbo, Grankulla, Lojo och Raseborg samt kommunerna Lappträsk, Sibbo, Vichtis, Kyrkslätt, Sjundeå och Ingå. De små avrinningsområden i Skärgårdshavets kustområde (82.) som ligger inom området för ELY-centralen i Nyland finns i Raseborgs stad och Karislojo kommun. De västligaste små avrinningsområdena ligger delvis i Salo stad som hör till verksamhetsområdet för ELY-centralen i Egentliga Finland.

Denna granskning omfattar 29 små avrinningsområden i kustområdet. Varje avrinningsområde har en huvudfåra som mynnar ut i Finska viken. Avrinningsområdena presenteras i figurerna 1a och 1b.

© Affecto Finland Ab, Kartcentralen, Tillstånd L4659. © SYKE

Figur 1a. De små avrinningsområdena på kusten i Nyland, östra delen.

© Affecto Finland Ab, Kartcentralen, Tillstånd L4659. © SYKE

Figur 1b. De små avrinningsområdena på kusten i Nyland, västra delen.

Det finns endast begränsat med observationer av vattenstånd och vattenföring i de små avrinningsområdena i kustområdet. På grund av de bristfälliga observationerna är det svårt att bestämma framför allt vattenföringen och nyckeltalen för den. Med hjälp av Finlands miljöcentrals vattenkvalitetsmodell har de dagliga vattenföringsvärdena beräknats för varje avrinningsområde i det tredje skedet av indelningen av avrinningsområdet. Materialet omfattar den simulerade vattenföringen från början av 1962.

I tabell 1 presenteras de små avrinningsområdena jämte nyckeltal. Medelvattenföringen och toppflödet har beräknats utgående från de värden som simulerats med vattenkvalitetsmodellen. Toppflödets återkomstintervall har uppskattats utgående från Hyvärinens (1985) koefficienter samt dammsäkerhetsanvisningarna som följer:

- $HQ_{1/20} = 1,6 \times MHQ$
- $HQ_{1/50} = 1,8 \times MHQ$
- $HQ_{1/100} = 1,9 \times MHQ$
- $HQ_{1/1000} = 1,27 \times HQ_{1/100}$

Tabell 1. De små avrinningsområdena i kustområdet för ELY-centralen i Nyland och nyckeltalen för vattenföringen.

Avrinningsområdets namn	Areal (F, km ²)	Andel sjöar (P, %)	MHQ (m ³ /s)	HQ (m ³ /s)	Toppflöde (m ³ /s), återkomstintervall 1/a			
					20	50	100	1000
81.027 Lovisaån	117,44	4,05	6.55	13.15	10.5	11.8	12.4	15.8
81.029 Sarvaxträsket	41,88	5,37	2.97	5.59	4.8	5.3	5.6	7.2
81.032 Gammelbybäcken	31,54	2,60	2.71	4.43	4.3	4.9	5.2	6.5
81.034 Långängsbäcken	16,03	1,62	1.38	2.23	2.2	2.5	2.6	3.3
81.037 Storängsbäcken	26,52	0,26	2.49	4.31	4.0	4.5	4.7	6.0
81.041 Kullobäcken	20,48	0	1.82	3.07	2.9	3.3	3.5	4.4
81.043 Nevasån	37,90	1,48	3.54	6.05	5.7	6.4	6.7	8.5
81.045 Hangelbybäcken	8,77	3,08	0.66	1.17	1.1	1.2	1.3	1.6
81.048 Krabbäcken	33,45	0,48	2.72	5.04	4.3	4.9	5.2	6.6
81.051 Rutiån	25,39	0	2.20	4.22	3.5	4.0	4.2	5.3
81.053 Gräsaån	25,59	0	2.08	3.97	3.3	3.7	3.9	5.0
81.055 Esbo å	132,33	6,26	7.68	16.11	12.3	13.8	14.6	18.5
81.057 Mankån	175,05	8,37	10.97	21.64	17.5	19.7	20.8	26.5
81.059 Vitträsk	16,94	28,69	0.43	0.74	0.7	0.8	0.8	1.0
81.061 Estbyån	71,02	8,76	3.69	7.72	5.9	6.6	7.0	8.9
81.064 Ingarskila å	159,96	0,17	10.75	22.73	17.2	19.4	20.4	25.9
81.066 Ingå å	45,24	1,55	3.71	7.73	5.9	6.7	7.0	9.0
81.068 Marsjön	19,35	14,26	0.64	1.19	1.0	1.1	1.2	1.5
81.070 Bruksträsket	50,15	14,00	1.81	3.41	2.9	3.3	3.4	4.4
81.073 Raseborgs å	71,11	5,36	4.05	9.35	6.5	7.3	7.7	9.8
81.075 Storängsbäcken	10,44	0	0.88	1.90	1.4	1.6	1.7	2.1
81.077 Starrbölebäcken	15,05	1,59	1.67	3.39	2.7	3.0	3.2	4.0
82.002 Fiskars å	130,99	18,11	4.84	8.89	7.7	8.7	9.2	11.7
82.004 Dalkarbybäcken	31,12	5,14	1.85	3.95	3.0	3.3	3.5	4.5
82.006 Kullasjön	53,36	9,41	2.91	6.36	4.7	5.2	5.5	7.0
82.008 Storträsket	23,87	9,30	1.17	2.55	1.9	2.1	2.2	2.8
82.010 Bonäsån	50,02	6,34	3.00	6.43	4.8	5.4	5.7	7.2
82.012 Svenskybäcken	31,64	0,54	2.17	4.75	3.5	3.9	4.1	5.2
82.014 Frankböleträsket	23,36	10,53	1.06	2.28	1.7	1.9	2.0	2.6

De delområden som har de största avrinningsområdena är Mankån, Ingarskila å, Esbo å, Fiskars å och Lovisaån. Vitträsk och Fiskars å har störst andel sjöar. Kustområdenas största sjöar presenteras i tabell 2.

Tabell 2. Kustområdenas största sjöar (areal > 200 km²).

Avrinningsområde	Sjö	Areal (km ²)	Höjd nivå (N ₆₀ +m)
82.002 Fiskars å	82.002.1.049 Määrjärvi	744,27	41,1
82.002 Fiskars å	82.002.1.002 Degersjön	545,93	18,8
81.027 Lovisaån	81.027.1.004 Lappträsket	516,58	24,5
81.059 Vitträsk	81.059.1.001 Vitträsk	485,61	21,0
81.061 Estbyån	81.061.1.014 Humaljärvi	429,50	17,4
81.055 Esbo å	81.055.1.002 Bodom träsk	412,31	22,9
81.070 Bruksträsket	81.070.1.001 Bruksträsket	310,77	24,2
81.070 Bruksträsket	81.070.1.008 Högbensjön	290,65	28,8
81.068 Marsjön	81.068.1.001 Marsjön	270,95	21,7
82.002 Fiskars å	82.002.1.048 Seljänalanen	259,60	41,0
81.057 Mankån	81.057.1.030 Noux Långträsk	245,23	27,3
82.006 Kullasjön	82.006.1.008 Kullasjön	239,72	30,7
82.014 Frankböleträsket	82.014.1.001 Frankböleträsket	235,93	15,9
81.029 Sarvalaxträsket	81.029.1.001 Sarvalaxträsket	220,74	3,6
82.002 Fiskars å	82.002.1.031 Simijärvi eller Stora Simi	206,21	46,3

De minsta avrinningsområdena med minst andel sjöar är mest översvämningskänsliga och flödesvariationerna är stora. I de minsta områdena kan störtregn åstadkomma högvattenstånd i fåran på mycket kort tid, vilket gör det svårt att förutsäga översvämningar. Å andra sidan har t.ex. Fiskars ås avrinningsområde rikligt med sjöar som jämnar ut flödet och då blir högvattenflödet återhållsammare.

Vattenståndet i de små avrinningsområdena på kusten kontrolleras fortlöpande på 19 observationsplatser. Vattenflödet kontrolleras endast på observationsstationerna i Lovisaån, Esbo å och Mankån. Nyckeltalen för vattenståndet på de viktigaste observationsställena presenteras i tabell 3.

Tabell 3. Nyckeltalen för vattenståndet på observationsplatserna i de små avrinningsområdena på kusten.

Observationsplats	Observationsperiod	Höjd-sys-tem	Nyckeltal för vattenståndet (m)					HWår
			NW	MNW	MW	MHW	HW	
Lovisaån, idr. 8102000	1996-2010 ¹⁾	N ₆₀	1,88	1,95	2,09	2,67	3,03	2008
-"-, bron vid Vikas 8102010	1977-1992	N ₆₀	10,76	11,07	11,44	12,07	12,49	1984
Noux Långträsk 8102510	1973-2008 ¹⁾	N ₄₃	25,97	26,14	27,46	28,11	28,44	2003, 2004
Bodom 8102520	1973-2010 ¹⁾	N ₄₃	22,24	22,47	22,74	23,02	23,18	1975
Långträsk 8102600	1996-2010 ¹⁾	N ₆₀	18,63	18,89	19,20	19,91	20,48	1999
Klappträsk 8102700	1983-2004	N ₄₃	19,17	19,39	19,61	19,99	20,45	1984
Esbo å 8102800	1995-2010 ¹⁾	N ₆₀	1,15	1,24	1,51	1,95	2,30	1999
Dämman 8102810	1973-2010 ¹⁾	N ₄₃	24,34	24,62	24,89	25,09	25,27	1990
Mankån, ring III 8102900	1995-2010 ¹⁾	N ₆₀	-0,05	0,06	0,49	1,60	2,03	2005
Marsjön 8103210	1969-2006	N ₄₃	21,13	21,40	21,61	21,88	22,13	1996
Bruksträsket 8103220	1994-2009 ¹⁾	N ₄₃	23,35	23,75	24,19	24,62	24,84	2002
Meiko 8103400	1970-2010	N ₄₃	42,16	42,33	43,01	43,26	43,47	1981, 1992
Humaljärvi regl. 8103600	1979-1999	NN	17,61	17,77	17,95	18,11	18,16	1994, 1998
Degersjö, Älsviken 8200100	1980-2004	N ₆₀	18,42	18,67	18,88	19,13	19,25	1981, 1990

Seljånalanen 8200110	1977-2004	N ₄₃	39,95	40,48	40,71	40,98	41,26	1986

¹⁾ Innehåller okontrollerade värden.

Utgående från de hydrologiska observationerna kan vattenståndet uppskattas med olika återkomsttider. Återkomstintervallet för vattenföringen har uppskattats i tabell 1. De återkomstvärden för vattenståndet som erhållits med hjälp av Gumbels återkomstanalys presenteras i tabell 4.

Tabell 4. Vattenstånd i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland med olika återkomstintervall.

Observationsplats	Observationsperiod	Höjd-sys-tem	Vattenstånd (m)				
			HW _{1/20}	HW _{1/50}	HW _{1/100}	HW _{1/250}	HW _{1/1000}
Lovisaån, idr. 8102000	1996-2010 ¹⁾	N ₆₀	3,07	3,22	3,34	3,49	3,72
-, bron vid Vikas 8102010	1977-1992	N ₆₀	12,46	12,61	12,72	12,87	13,10
Noux Långträsk 8102510	1973-2008 ¹⁾	N ₄₃	28,42	28,53	28,62	28,74	28,92
Bodom 8102520	1973-2010 ¹⁾	N ₄₃	23,13	23,17	23,21	23,25	23,31
Långträsk 8102600	1996-2010 ¹⁾	N ₆₀	20,36	20,54	20,67	20,85	21,11
Klappräsk 8102700	1983-2004	N ₄₃	20,33	20,46	20,56	20,69	20,88
Esbo å 8102800	1995-2010 ¹⁾	N ₆₀	2,21	2,31	2,39	2,49	2,64
Dämman 8102810	1973-2010 ¹⁾	N ₄₃	25,20	25,24	25,28	25,32	25,38
Mankån, ring III 8102900	1995-2010 ¹⁾	N ₆₀	2,23	2,48	2,67	2,91	3,28
Marsjön 8103210	1969-2006	N ₄₃	22,07	22,14	22,20	22,27	22,38
Bruksträsket 8103220	1994-2009 ¹⁾	N ₄₃	24,94	25,07	25,16	25,29	25,48
Meiko 8103400	1970-2010	N ₄₃	43,56	43,68	43,77	43,89	44,06
Humaljärvi regl. 8103600	1979-1999	NN	18,17	18,20	18,22	18,24	18,28
Degersjö, Älsviken 8200100	1980-2004	N ₆₀	19,24	19,29	19,32	19,37	19,43
Seljånalanen 8200110	1977-2004	N ₄₃	41,23	41,33	41,40	41,50	41,65

¹⁾ Innehåller okontrollerade värden.

De små avrinningsområden på kusten i Nyland som granskas i denna rapport hör till Kymmene älvs-Finska vikens vattenförvaltningsområde. I områdena finns sammanlagt 60 klassificerade vattenförekomster, av vilka 50 är sjöar och 10 åar. Objektens status varierar från dålig till hög. De största sjöarna kan i huvudsak hänföras till klasserna god och hög, medan åarnas status i huvudsak är måttlig/god. I tabell 5 presenteras de största sjöarna (över 150 ha) och samtliga klassificerade åar.

Tabell 5. Klassificeringen av vattenförekomsterna i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland.

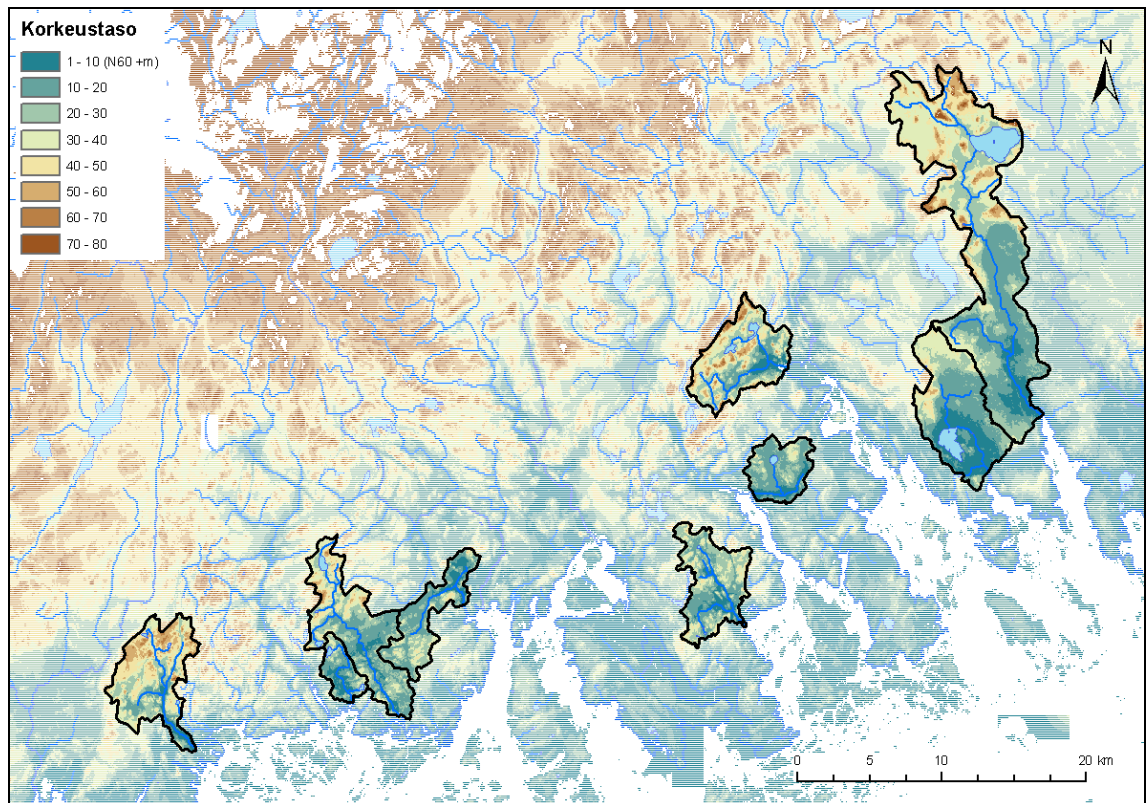
Avrinningsområde	Vattenförekomstens namn	Areal/längd	Fysikalisk-kemisk status	Ekologisk klass	Annan bedömning av statusen
81.027	Lapinjärvi Lappträsket	516,58 ha	V		V
81.029	Sarvlaxträsket	220,74 ha	Hy		Hy
81.055	Bodom träsk	412,31 ha	E		Hy
81.055	Långträsk (Esbo)	171,23 ha	T	T	
81.057	Juusjärvi	194,67 ha	T	T	
81.057	Noux Långträsk	245,23 ha	Hy		Hy
81.059	Vitrträsk	485,61 ha	Hy	T	
81.061	Humaljärvi	429,50 ha	E		Hy
81.068	Marsjön	270,95 ha	Hy	Hy	
81.070	Bruksträsket	310,77 ha	Hy	Hy	
81.070	Högbensjön	290,65 ha	T	V	
82.002	Degersjön	545,93 ha	Hy	T	
82.002	Simijärvi eller Stora Simi	206,21 ha	E	E	
82.002	Seljänalanen	259,60 ha	E	Hy	
82.002	Määrjärvi-Orijärvi	744,27 ha	E		Hy
82.006	Kullaanjärvi Kullasjön	239,72 ha	E	E	
82.014	Puontpyölinjärvi Frankböle-träsket	235,93 ha	Hy		T
81.027	Lovisaån	26,11 km	T		T
81.055	Esbo å	12,52 km	T		T
81.055	Glomsån	12,19 km	Hy		Hy
81.057	Mankån-Gumböleån	16,75 km	Hy		Hy
81.057	Noux Kvarnbäcken	10,70 km	Hy	Hy	
81.061	Estbyån-Kvarnbyån	17,78 km	T		T
81.064	Ingarskila å	55,45 km	T	T	
81.073	Raseborgs å	13,48 km	T		T
82.002	Fiskars å	9,98 km	Hy	T	
82.002	Brunkombäcken	1,87 km	Hy		Hy

E = hög, Hy = god, T = måttlig, V = otillfredsställande, Hu = dålig, EL = klassificering saknas

Höjdförhållandena i de små avrinningsområdena på kusten presenteras i figurerna 2a och 2b.

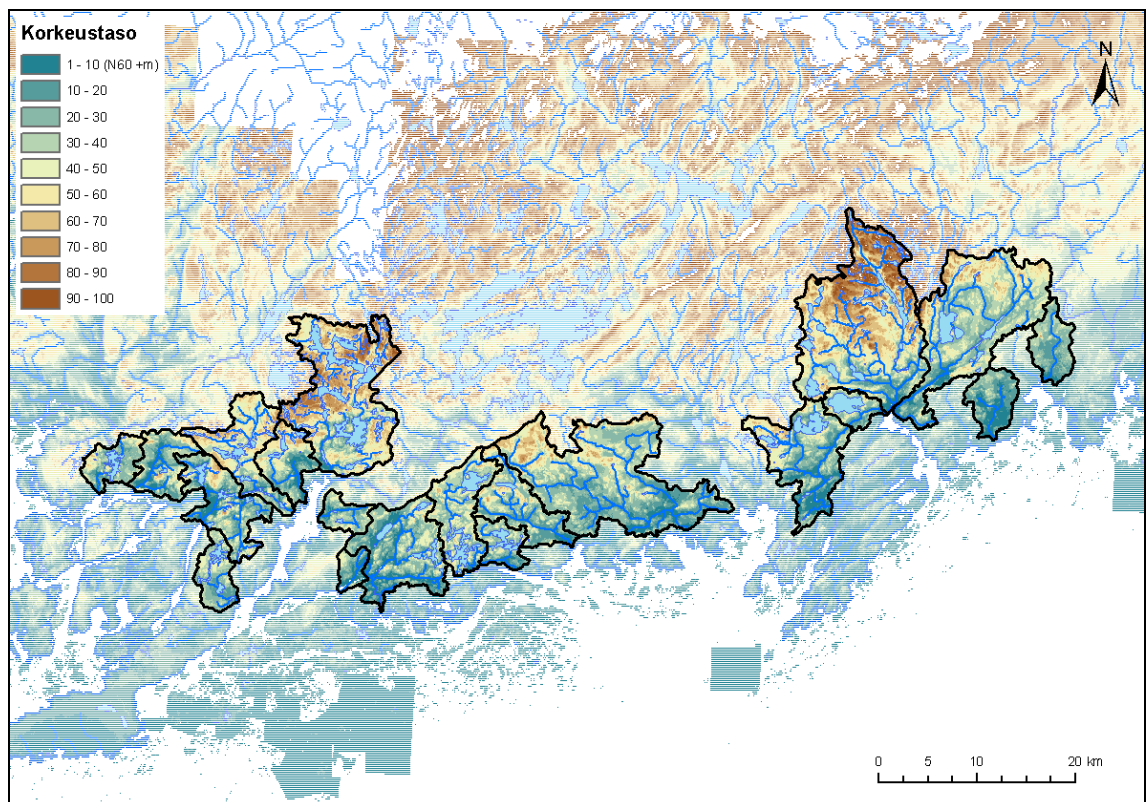
I den östra delen av Nyland (figur 2a) är avrinningsområdenas huvudfårar tämligen korta med undantag av Lovisaån och området ligger nära kusten. Särskilt i områdena vid Långänsbäcken och Storängsbäcken är höjdnivån mycket låglänt och fårans längd-lutning är liten. På sådana avrinningsområden kan man anta att stigande havsnivå medför översvämningsrisker. Å andra sidan är t.ex. Lovisaåns avrinningsområde långsmalt och höjdvariationen är större än i de andra, ca 0-80 meter.

I den västra delen (figur 2b) är höjdvariationerna störst vid Mankån och Fiskars å, där de högsta ställena i avrinningsområdet ligger +100 meter över havet.

© SYKE, LMV

Figur 2a. Höjdförhållandena i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland, östra delen.

© SYKE, LMV

Figur 2b. Höjdförhållandena i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland, västra delen.

2.2 Markanvändning och planläggning

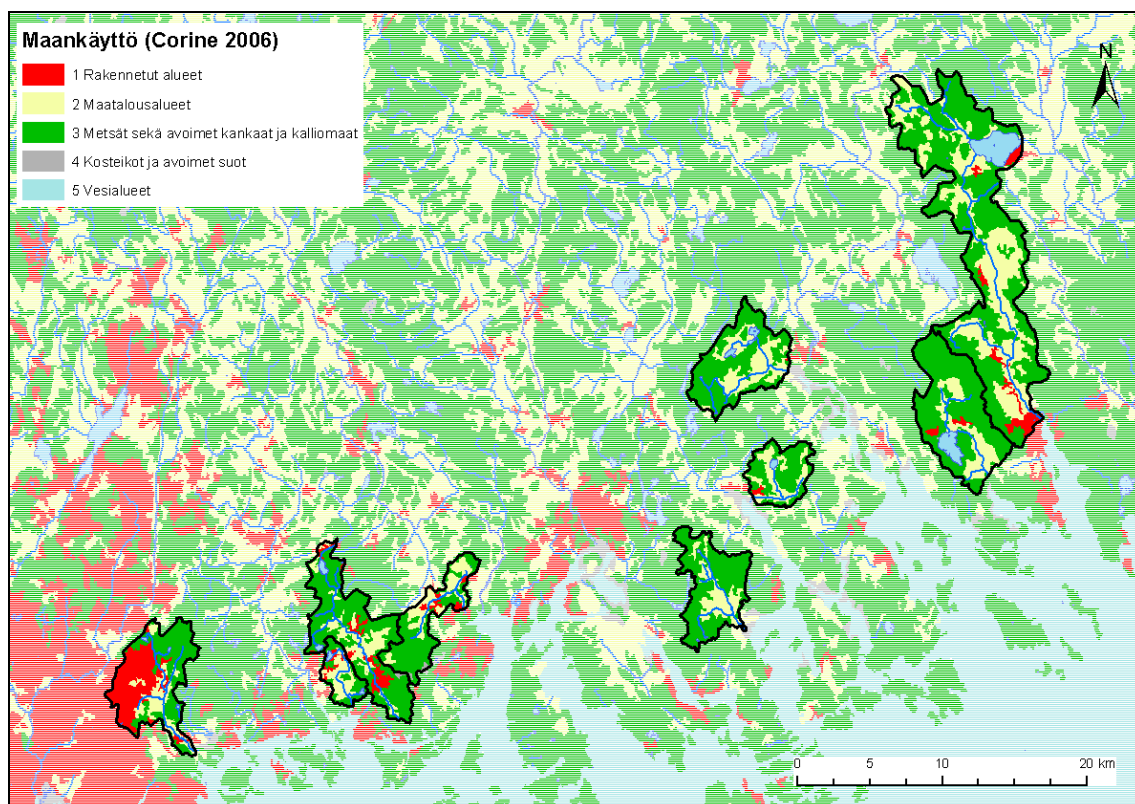
Markanvändningen i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland utgående från Corine-materialet presenteras i figurerna 3a och 3b. Enligt materialet består avrinningsområdena till största delen av skog och öppna moar. Undantag utgör Rutiåns och Gräsaåns avrinningsområden, där Helsingfors och Esbos bebyggda områden täcker merparten av området. Även av Krabbäckens avrinningsområde är över en tredjedel bebyggt.

I Vitträsk och Fiskars ås avrinningsområden finns relativt sett mest vattenområden. Mest jordbruksområden finns åter i västra Nyland i Storängsbäckens samt Ingå ås och Ingarskila ås avrinningsområden. Jordbruksområdena är i allmänhet koncentrerade längsmed fårorna. Typiskt för Nyland är att det finns litet våtmarker och öppna myrar.

Fördelningen av markanvändningen i de olika avrinningsområdena presenteras i tabell 6.

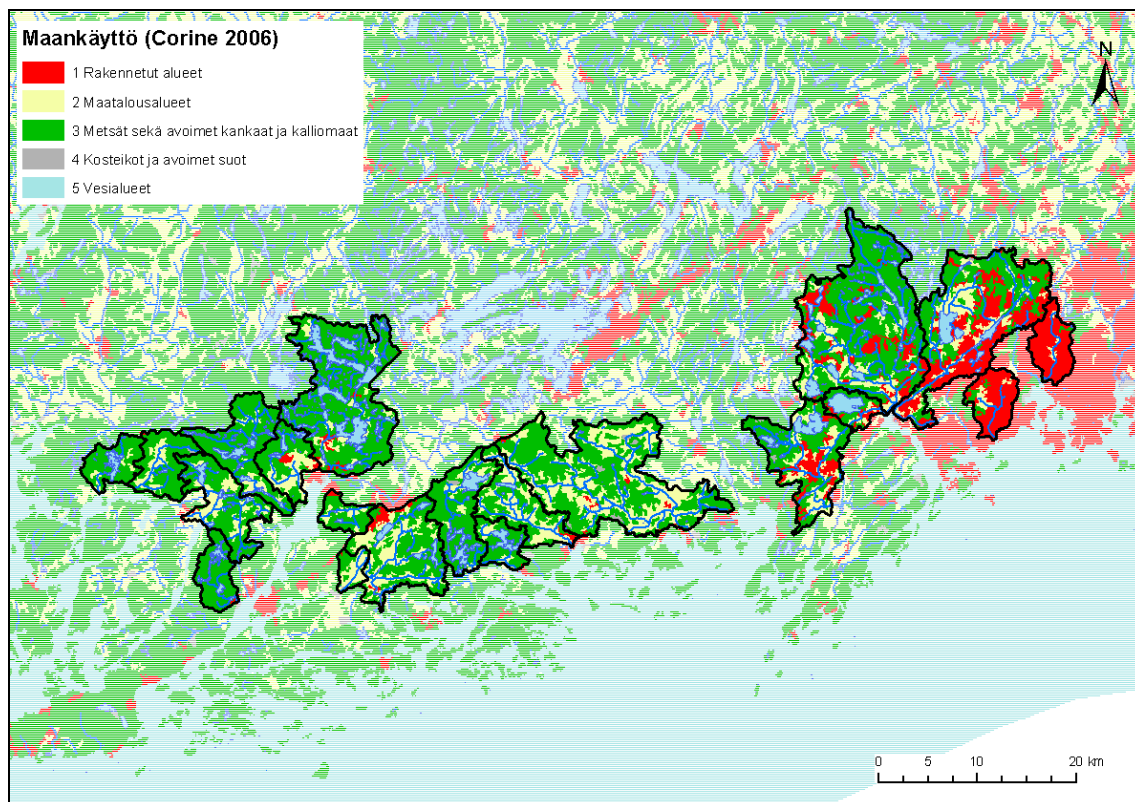
Tabell 6. Markanvändningen i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland [km² (%)].

Avrinningsområdets namn	Bebyggda områden	Jordbruksområden	Skogar samt öppna moar och bergsmarker	Våtmarker och öppna myrar	Vattenområden
81.027 Lovisaån	10.48 (8.92 %)	34.06 (29.00 %)	67.30 (57.29 %)	1.01 (0.86 %)	4.62 (3.93 %)
81.029 Sarvträsket	1.20 (2.87 %)	7.27 (17.35 %)	30.59 (73.02 %)	1.02 (2.44 %)	1.81 (4.32 %)
81.032 Gammelbybäcken	1.93 (6.13 %)	7.69 (24.36 %)	21.03 (66.63 %)	0.29 (0.93 %)	0.62 (1.95 %)
81.034 Långängsbäcken	1.11 (6.95 %)	4.50 (28.05 %)	10.07 (62.77 %)	0.28 (1.77 %)	0.07 (0.46 %)
81.037 Storängsbäcken	1.84 (6.92 %)	5.21 (19.62 %)	19.27 (72.65 %)	0.18 (0.67 %)	0.04 (0.14 %)
81.041 Kullobäcken	2.62 (12.81 %)	4.90 (23.92 %)	12.64 (61.70 %)	0.32 (1.57 %)	0.00 (0.00 %)
81.043 Nevasån	4.73 (12.48 %)	6.60 (17.40 %)	25.46 (67.17 %)	0.64 (1.69 %)	0.48 (1.26 %)
81.045 Hangelbybäcken	1.74 (19.88 %)	2.37 (26.99 %)	4.36 (49.73 %)	0.01 (0.16 %)	0.28 (3.24 %)
81.048 Krabbäcken	11.44 (34.19 %)	4.19 (12.52 %)	17.64 (52.73 %)	0.03 (0.10 %)	0.15 (0.46 %)
81.051 Rutiån	17.47 (68.77 %)	0.95 (3.73 %)	6.92 (27.24 %)	0.04 (0.17 %)	0.02 (0.10 %)
81.053 Gräsaån	16.72 (64.42 %)	1.78 (6.88 %)	7.39 (28.48 %)	0.06 (0.22 %)	0.00 (0.00 %)
81.055 Esbo å	45.16 (34.12 %)	18.59 (14.04 %)	60.23 (45.51 %)	1.19 (0.90 %)	7.18 (5.42 %)
81.057 Mankån	30.72 (17.55 %)	17.92 (10.24 %)	111.3 (63.59 %)	1.16 (0.66 %)	13.93 (7.96 %)
81.059 Vitträsk	3.07 (18.14 %)	1.74 (10.29 %)	7.26 (42.84 %)	0.03 (0.18 %)	4.84 (28.55 %)
81.061 Estbyån	14.10 (19.85 %)	12.64 (17.79 %)	37.61 (52.95 %)	0.82 (1.15 %)	5.86 (8.24 %)
81.064 Ingarskila å	12.08 (7.55 %)	52.50 (32.82 %)	92.66 (57.93 %)	2.49 (1.55 %)	0.23 (0.15 %)
81.066 Ingå å	4.09 (9.04 %)	15.43 (34.10 %)	25.06 (55.39 %)	0.04 (0.09 %)	0.62 (1.38 %)
81.068 Marsjön	1.02 (5.24 %)	2.16 (11.16 %)	13.45 (69.52 %)	0.05 (0.25 %)	2.68 (13.82 %)
81.070 Bruksträsket	3.33 (6.64 %)	5.56 (11.08 %)	33.62 (67.03 %)	1.19 (2.38 %)	6.45 (12.87 %)
81.073 Raseborgs å	7.76 (10.91 %)	18.29 (25.72 %)	40.84 (57.43 %)	0.68 (0.95 %)	3.55 (4.99 %)
81.075 Storängsbäcken	0.77 (7.41 %)	4.34 (41.48 %)	5.16 (49.34 %)	0.18 (1.76 %)	0.00 (0.00 %)
81.077 Starrbölebäcken	1.53 (10.16 %)	2.41 (16.01 %)	10.86 (72.13 %)	0.02 (0.14 %)	0.23 (1.56 %)
82.002 Fiskars å	6.84 (5.22 %)	7.22 (5.51 %)	91.14 (69.58 %)	0.98 (0.75 %)	24.81 (18.94 %)
82.004 Dalkarbybäcken	3.18 (10.22 %)	7.28 (23.39 %)	18.56 (59.63 %)	0.64 (2.06 %)	1.46 (4.70 %)
82.006 Kullasjön	1.99 (3.73 %)	4.62 (8.65 %)	41.40 (77.60 %)	0.49 (0.91 %)	4.85 (9.10 %)
82.008 Storträsket	1.48 (6.20 %)	0.31 (1.29 %)	19.25 (80.61 %)	0.60 (2.53 %)	2.24 (9.37 %)
82.010 Bonäsån	2.51 (5.02 %)	10.70 (21.38 %)	33.66 (67.26 %)	0.21 (0.41 %)	2.97 (5.93 %)
82.012 Svensbybäcken	1.31 (4.14 %)	6.10 (19.28 %)	23.63 (74.67 %)	0.44 (1.37 %)	0.17 (0.54 %)
82.014 Frankböleträsket	0.48 (2.04 %)	1.80 (7.69 %)	18.44 (78.98 %)	0.23 (1.00 %)	2.40 (10.29 %)
ALLA (%)	14,21 %	17,98 %	60,60 %	1,02 %	6,19 %

© SYKE, EEA

Figur 3a. Markanvändningen i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland, östra delen.

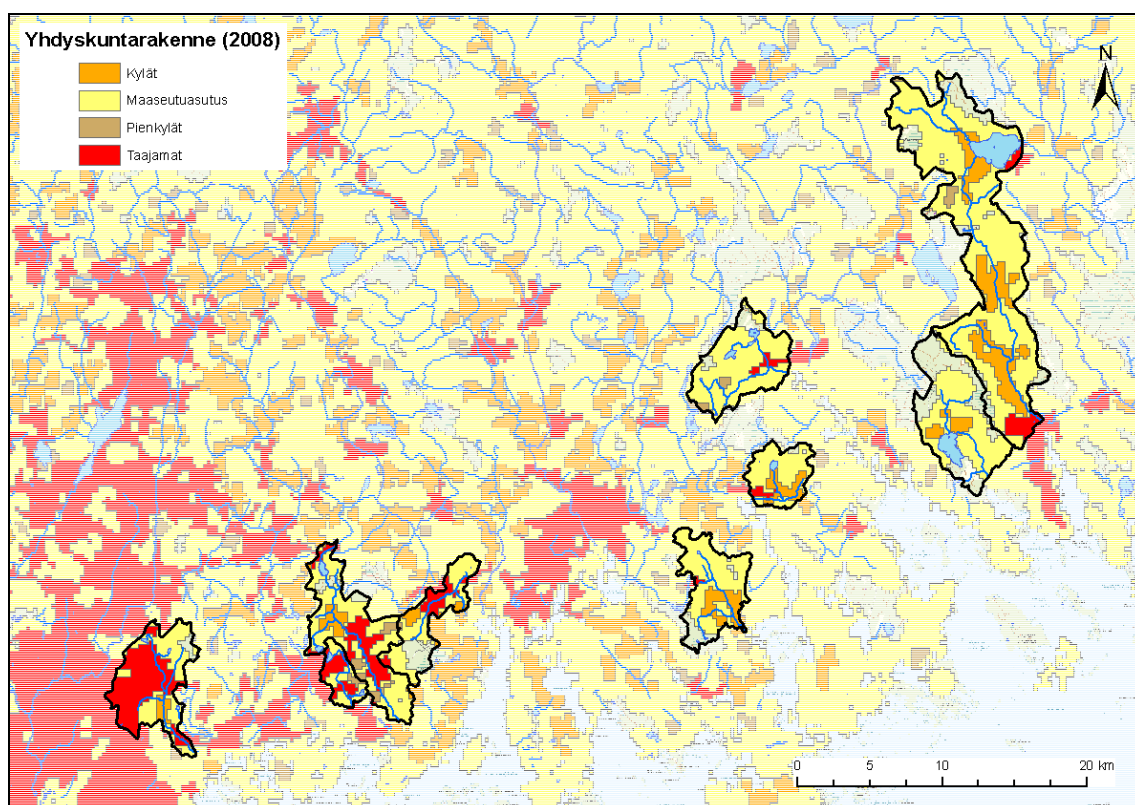
© SYKE, EEA

Figur 3b. Markanvändningen i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland, västra delen.

Samhällsstrukturen i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland presenteras i figurerna 4a och 4b. I de västra och östra delarna domineras avrinningsområdena av landsbygdsbebyggelse. Byarna ligger invid fårorna och i huvudsak vid deras nedre lopp. Antalet tätortsområden ökar när man går mot huvudstadsregionen så att i praktiken är t.ex. hela området vid Rutiån tätortsområde.

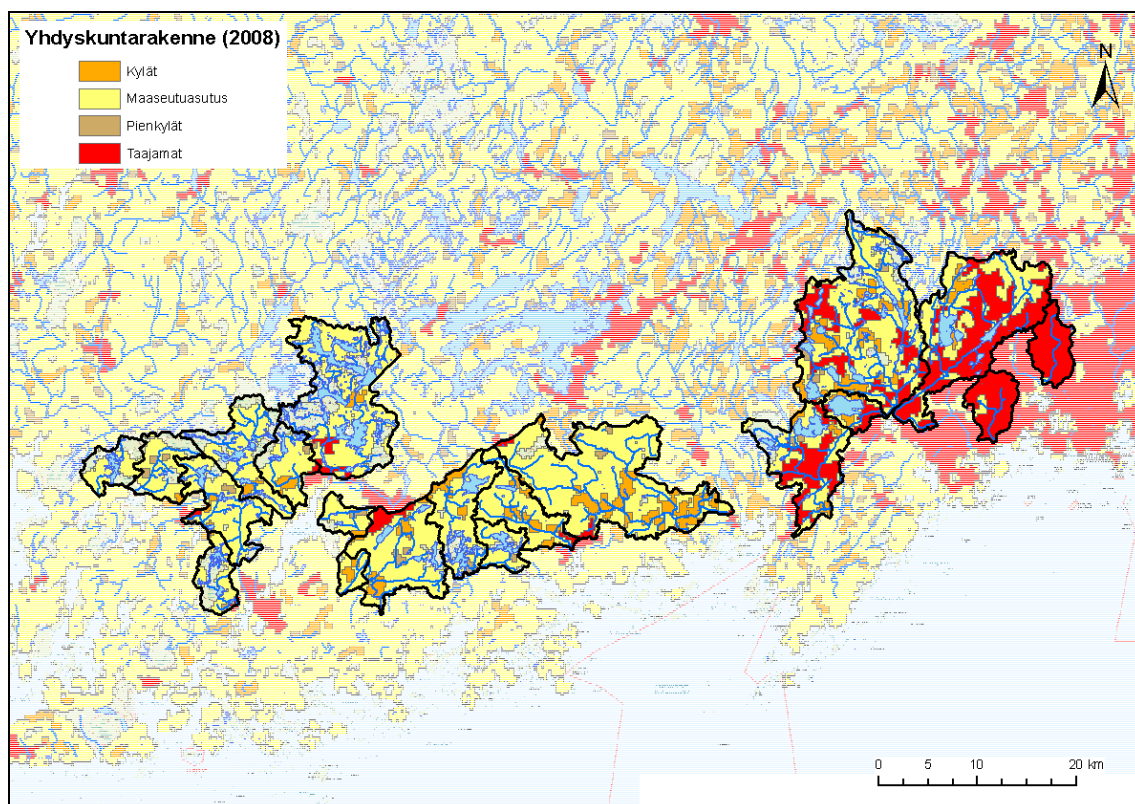
De viktigaste vägförbindelserna på avrinningsområdena är:

Lahtisleden (väg 4, E75)
 Borgåleden (väg 7, E18)
 Riksvägen Forsby-Kouvola (väg 6)
 Tavastehusleden (väg 3, E12)
 Åboleden (väg 1, E18)
 Riksvägen Lojo-Hangö (väg 25)

© SYKE, Statistikcentralen

Figur 4a. Samhällsstrukturen i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland, östra delen.

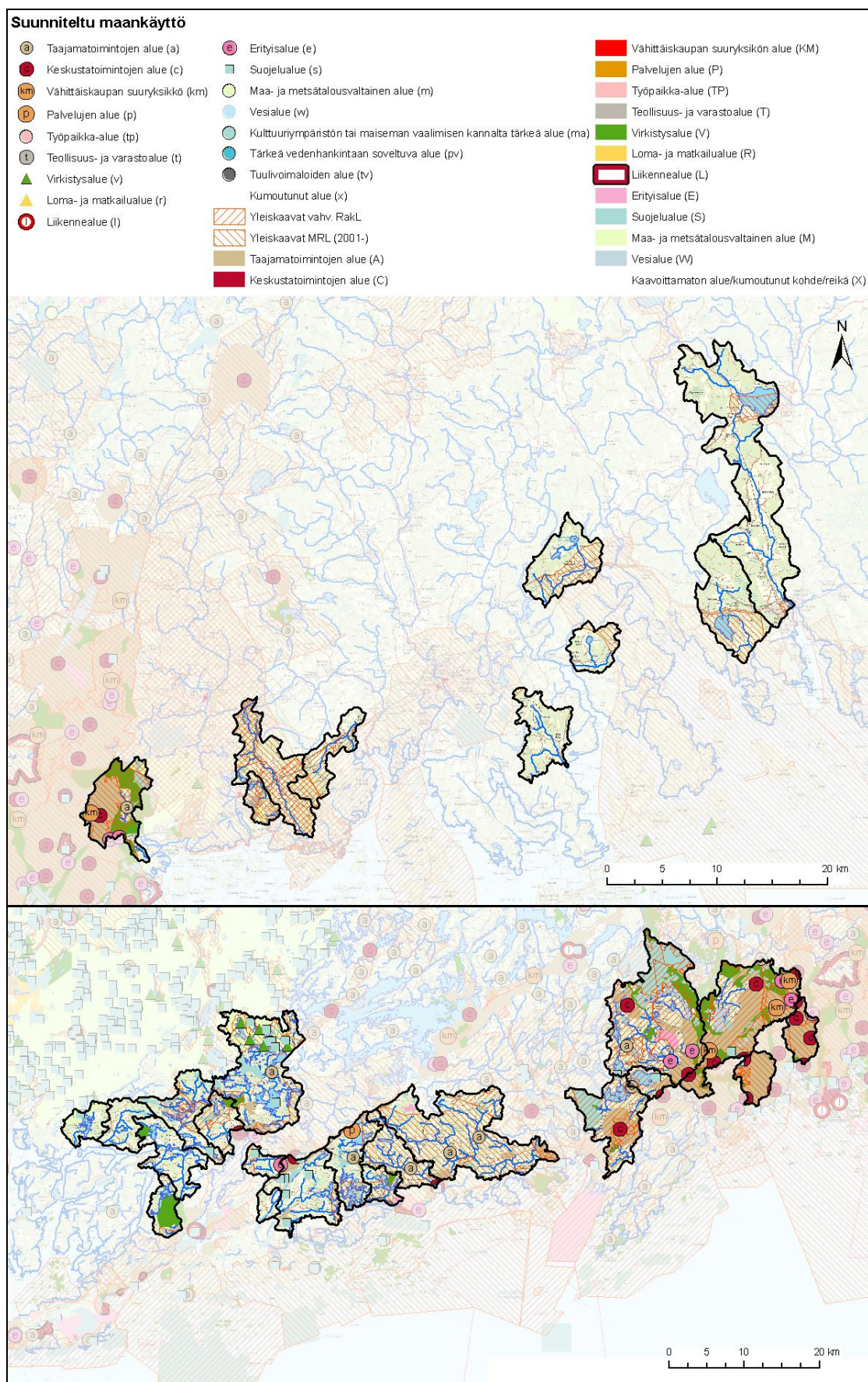
© SYKE, Statistikcentralen

Figur 4b. Samhällsstrukturen i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland, västra delen.

Planeringen av markanvändningen ska styra användningen och bebyggandet av områden. Markanvändningen styrs genom de riksomfattande målen för områdesanvändningen och planläggningen. Planläggningen omfattar landskaps-, general- och detaljplaner. Tillsammans bildar dessa planeringssystemet för markanvändningen. Byggandet på strandområden, särskilt när det gäller semesterboställningen, styrs med stranddetaljplaner. Byggandet utanför områden med översvämningsrisk styrs med planbestämmelser där man kan ange t.ex. lägsta golvhöjd. ELY-centralerna utarbetar rekommendationer för de lägsta byggnadshöjder som är tillräckligt säkra med tanke på översvämningsrisker. Vid byggande på stränder i glesbygdsområden behövs undantagstillstånd där man också vid behov beaktar översvämningsrisken.

Landskaps- och generalplanebeteckningarna i kustområdet i Nyland presenteras i figur 5 och tabell 7. Befolkningsökningen och förändringar i näringslivet har kraftigt förändrat markanvändningen i huvudstadsregionen. Stor befolkningstäthet ökar trycket på att bygga allt närmare vattendragen i närheten av deras naturliga översvämningsområden.

När planbeteckningarna granskades framstod det område för energiförsörjning som i Nylands förbunds landskapsplan angetts i Träskby i Esbo stad. Transformatorområdet ligger i omedelbar närhet av Mankån på norra sidan av fåran. Enligt en noggrannare terrängmodell borde vattenytan stiga ca 2,5 meter för att nå transformatorfältet, så någon särskild översvämningsrisk föreligger inte på området.

Tabell 7. General- och landskapsplanebeteckningar i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland.

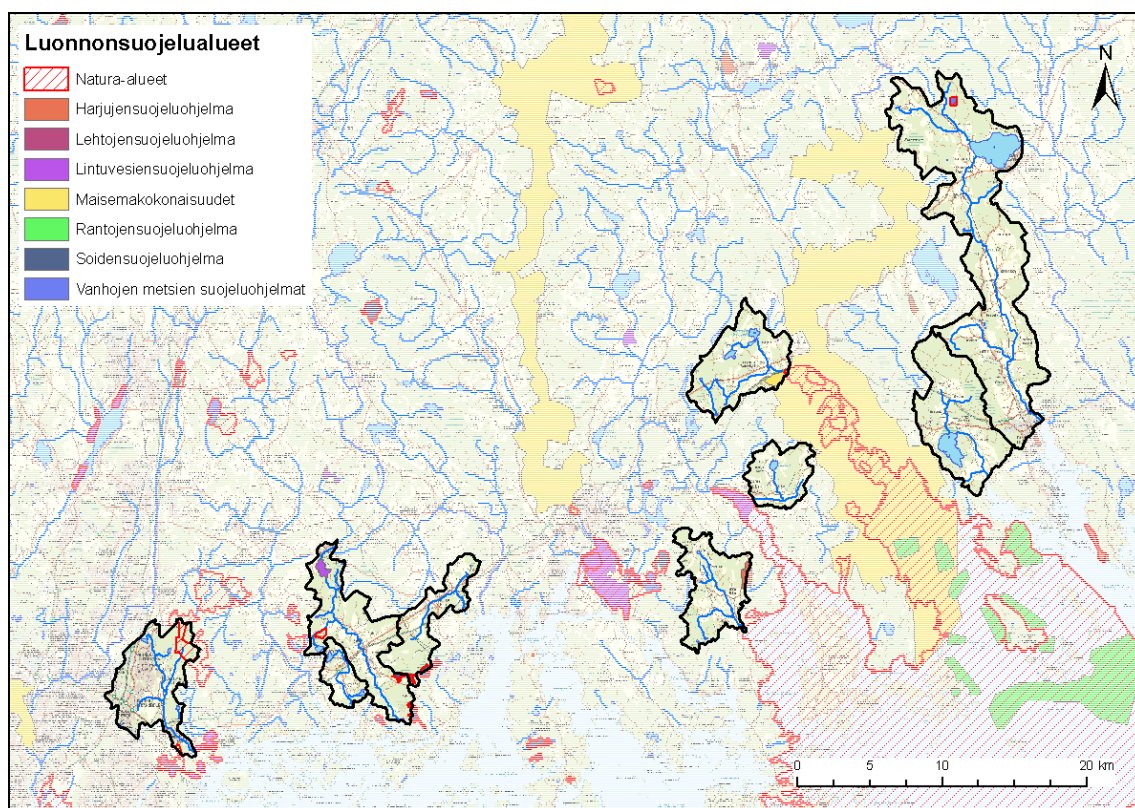
Avrinningsområdets namn	Planbeteckningar
81.027 Lovisaån	Dgp för Forsby ådal, Lappträsk, kusten och skärgården, centrum och nedre staden
81.029 Sarvlaträsket	Dgp för kusten och skärgården
81.032 Gammelbybäcken	Dgp för kusten och skärgården, Forsby-Gammelby
81.034 Långängsbäcken	Dgp för kusten och skärgården
81.037 Storängsbäcken	Dgp för de centrala delarna i Borgå
81.041 Kullobäcken	Gp för Sibbo, Dgp för Kullo, Svartså, Sköldvik, Dgp för glesbygdsområdena
81.043 Nevasån	Gp för Sibbo, Dgp för glesbygdsområdena
81.045 Hangelbybäcken	Gp för Sibbo, Dgp för glesbygdsområdena, ACMT
81.048 Krabbäcken	Gp för Vanda, Sibbo, Helsingfors, Dgp för glesbygdsområdena, AMSV Stor detaljhandelsenhet (Haxböle), Område för centrumfunktioner (Sottungsby), Område för centrumfunktioner (Håkansböle)
81.051 Rutian	Gp för Helsingfors, södra Esbo, Vanda, Dgp för Kungseken, Dgp för Centralparken, AV Område för centrumfunktioner (Myrbacka, Pilslätt)
81.053 Gräsaån	Gp för södra Esbo, Gp för Esbos norra delar, Centralparken I, Dgp för Hemtans, AV
81.055 Esbo å	Gp för Vanda, södra Esbo, Dgp för Marja-Vanda, Esbo Centralparken II, Gp för Esbos norra delar I/II, AVW, Område för centrumfunktioner (Köklax, Esbo centrum, Örkiängen) Stor detaljhandelsenhet (Gloms, Varistorna, Petas), Specialområde (Långmossens avfallsbehandlingsområde, Mårtensdals område för energiförsörjning)
81.057 Mankån	Gp för södra Esbo, Dgp för Lappböle, Gp för Esbos norra delar I/II, Gp 2020, 3 st. dgp, AES, V (Kärringmossen), Område för centrumfunktioner (Veikkola), Område för centrumfunktioner (Lappböle), Specialområde (Träskbys område för energiförsörjning, Gumböles område för samhällsteknisk försörjning)
81.059 Vitträsk	Gp för södra Esbo, Dgp för Vecklax-Svartvik, Gp 2020, ASV
81.061 Estbyån	Dgp för Vecklax-Svartvik, Bro-Kolsarby, Hindersby, Gp 2020 ändring (2 st.), Dgp för kommuncentrum etapp 1 (Kyrkslätt), Bredberget, Lappträsk, norra och sydöstra Sjundeå, Gp 2020, ASV, Område för centrumfunktioner (Kyrkslätt), Område för tätortsfunktioner (Vecklax)
81.064 Ingarskila å	Dgp för Svartådal, Störsvik och området söder om stamvägen, Gp 2015, ändringar 7 st., Dgp för västra Sjundeå, Lappers, Kyrkbyn-Stationen-Sunnanvik, Störsvik/Pickala semesterby, Strandgeneralplan, AS, V (Långbergens avfallsbehandlingsområde), Område för tätortsfunktioner (Täkter, Solberg)
81.066 Ingå å	Generalplan 2015, AV, Område för tätortsfunktioner (Tallbacka)
81.068 Marsjön	Generalplan 2015, Strandgeneralplan, V, E (Område för energiförsörjning, hamnområde)
81.070 Bruksträsket	Generalplan 2015, Dgp för Svartådal, AS, Område för tätortsfunktioner (Grundsjö), Område för service (Högben)
81.073 Raseborgs å	Generalplan 2015, strandgeneralplan för Ekenäs östra skärgård, dgp för Svartån, dgp för centrum (Karis tätort), AS, Skyddsområde (5 st.)
81.075 Storängsbäcken	AS
81.077 Starrbölebäcken	Dgp för Svartån, Pojoviken, AS, Specialområde (Domargårds avfallsstation)
82.002 Fiskars å	Dgp för Svartån, Svartådal, Äminnefors, Särkijärvi, Strandgeneralplan för Kisko, Dgp för Brödorp ås, AMSV, Område för tätortsfunktioner (Ansku), Skyddsområde (8 st.), Rekreatiomsområde (5 st.)
82.004 Dalkarbybäcken	Dgp för Norrbacka och Blekankärr, Dgp för Brödorp ås, Dgp för Pojoviken, ASV
82.006 Kullasjön	Dgp för Skogsböle, Kisakeskus, Brödorp ås, MS, Skyddsområde (1 st.)
82.008 Storträsket	Dgp för Leksvall, ASV
82.010 Bonäsån	ASV
82.012 Svenskybäcken	SV
82.014 Frankböleträsket	M, Skyddsområde (1 st.)

2.3 Specialområden: naturskyddsobjekt och kulturhistoriska objekt

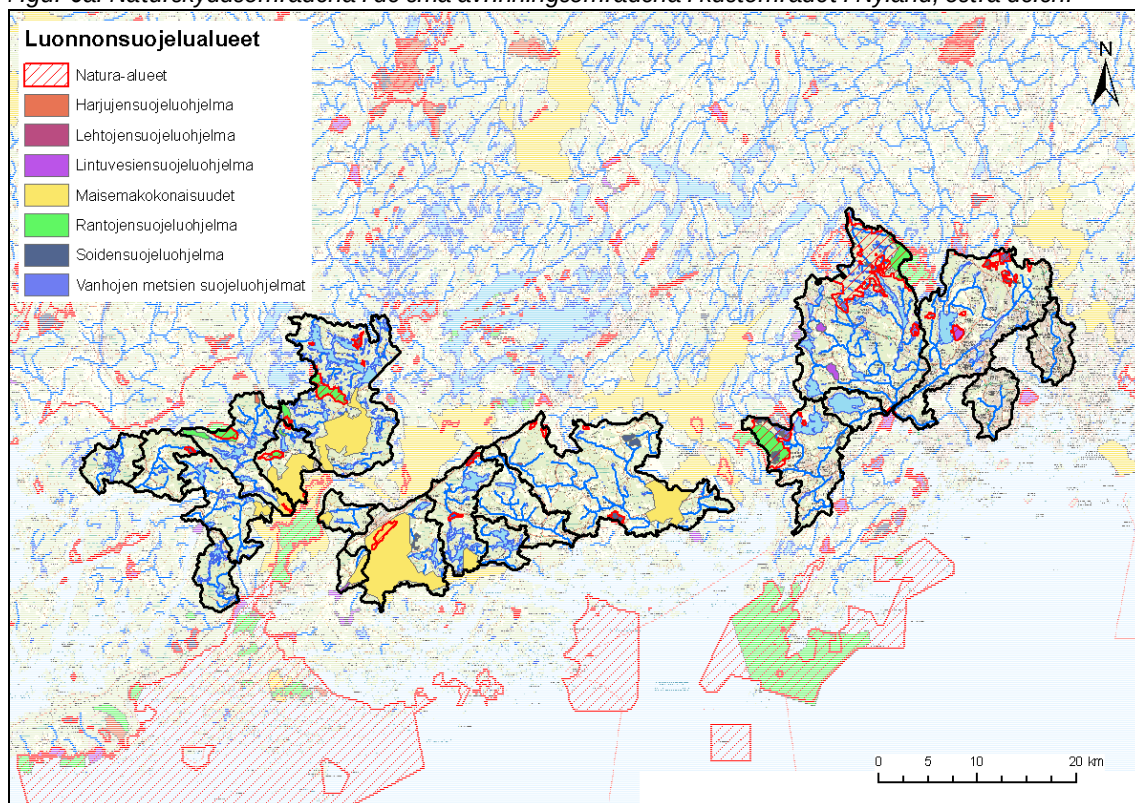
2.3.1 Naturskyddsområden och Natura-områden

I de små avrinningsområdena på kusten i Nyland finns sammanlagt 51 områden som hör till naturskyddsprogram: 3 som hör till åsskyddsprogrammet, 11 som hör till lundskyddsprogrammet, 10 som hör till programmet för skydd av fågelrika sjöar och havsvikar, 4 landskapshelheter, 4 områden som hör till strandskyddsprogrammet, 10 som hör till basprogrammet för myrskyddet och 9 som hör till skyddsprogrammet för gammal skog. Det finns sammanlagt 21 Natura 2000-objekt. Dessutom finns det sammanlagt 213 skyddsobjekt på privat mark.

De områden som hör till naturskyddsprogram och Natura 2000-områdena presenteras i figurerna 6a och 6b.

© Affecto Finland Ab, Kartcentralen, Tillstånd L4659. © SYKE, Forststyrelsen, ELY-centralerna
Figur 6a. Naturskyddsområdena i de små avrinningsområdena i kustområdet i Nyland, östra delen.

© Affecto Finland Ab, Kartcentralen, Tillstånd L4659. © SYKE, Forststyrelsen, ELY-centralerna
Figur 6b. Naturskyddsområdena i de små avrinningsområdena i kustområdet i Nyland, västra delen.

I tabell 8 presenteras sådana objekt bland naturskyddsprogramområdena och Naturaområdena i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland som man utgående från en granskning av grundkartan kan bedöma att påverkas av översvämningar i vattendragen. Översvämningsriskens storlek har bedömts i listan efter tabellen i enlighet med numreringen i tabellen.

I princip kan man anta att naturliga översvämningar inte orsakar någon betydande olägenhet för de områden som hör till programmet för skydd av fågelrika sjöar och havsvikar eller basprogrammet för myrskyddet, strandskyddsprogrammet eller för Naturaområden i anslutning till sjöområden.

Tabell 8. Naturskydds- och Naturaområden som kan påverkas av översvämningar i vattendragen i de små avrinningsområdena i kustområdet i Nyland.

Avrinningsområdets namn	Typ	Namn	
81.032 Gammelbybäcken	Landskapshelheter	Pernåvikens omgivning och Forsby ådal	1
81.055 Esbo å	Lundskyddsprogrammet	Bymossens lund	2
81.057 Mankån	Lundskyddsprogrammet	Haukkalampi-Rombergens lundar	4
81.061 Estbyån	Skyddsprogrammet för gammal skog Lundskyddsprogrammet Lundskyddsprogrammet	Dorgarn – Ragvalds	5
		Meiko-Trehörningens lundområde	5
		Vols lundar	5
81.064 Ingarskila å	Landskapshelheter	Degerbys – Pickala ås – Palojokis kulturlandskap	6
81.070 Bruksträsket	Landskapshelheter	Snappertunaån – Fagervik	7
81.073 Raseborgs å	Landskapshelheter	Snappertunaån – Fagervik	9
82.002 Fiskars å	Landskapshelheter	Fiskars – Antskogs och Pojovikens kulturlandskap	10
82.004 Dalkarbybäcken	Landskapshelheter	Fiskars – Antskogs och Pojovikens kulturlandskap	11

Avrinningsområdets namn	Naturaområdets namn	
81.032 Gammelbybäcken	De marina områdena i Pernåviken och Pernå skärgård	1
81.055 Esbo å	Esboviken-Bastvik	3
81.057 Mankån	Esboviken-Bastvik	3
	Noux	4
81.059 Vitträsk	Esboviken-Bastvik	3
81.061 Estbyå	Meiko – Lapträsk	5
81.070 Bruksträsket	Våtmarkerna kring Långån	8

- 1) Landskapshelheten och Naturaområdet gränsar till Gammelbybäckens fåra alldeles i närheten av avrinningsområdets utlopp. Det lilla området består av naturlig översvämningsäng och åker. Ingen betydande översvämningsrisk.
- 2) Skyddsområdet Bymossens lund gränsar till en mindre fåra som rinner intill området. Fåran är liten och området ligger i avrinningsområdets övre del. Ingen betydande översvämningsrisk.
- 3) Naturaområdet Esboviken-Bastvik ligger i närheten av avrinningsområdets utlopp på landhöjningsmark/impediment. Området översvämmas naturligt. Ingen betydande översvämningsrisk.
- 4) I Noux finns rikligt med små sjöar vars stränder utgörs av myr- eller skogsmark. Sjöarna förenas av små bäckar med låg vattenföring. Noux ligger på en vattendelare så det förekommer inte mycket översvämningar. I Haukkalampi-Rombergens lundområden finns inga arter som blir speciellt lidande av översvämningar. Ingen betydande översvämningsrisk.
- 5) De gamla skogarna, lundarna och Naturaområdena ligger vid avrinningsområdets källflöden och sjöarna i området har mycket små egna avrinningsområden. Ingen betydande översvämningsrisk.
- 6) Torbackaån rinner genom kulturlandskapet. Fåran kan tidvis svämma över så att vattnet stiger över åkrarna i området. Detta innebär dock ingen betydande översvämningsrisk för landskapshelheten.
- 7) De fåror som rinner genom landskapshelheten är tämligen små och har stor lutning, så vattennivån stiger inte mycket vid en översvämning. Ingen betydande översvämningsrisk.
- 8) Våtmarken är en del av Långåns naturliga översvämningsområde och en översvämning kan inte anses innebära någon betydande översvämningsrisk för Naturaområdet.

- 9) Snappertunaåns-Fagerviks kulturlandskap omfattar ungefär hälften av översvämningsområdet. Genom området rinner Kungsån, Idbäcken och Raseborgs å som i första hand kan översvämma åkarna i området. Detta innebär dock ingen betydande översvämningsrisk för landskapshelheten.
- 10) Stora höjdvariationer är utmärkande för Fiskars ås avrinningsområde, och fårorna och sjöarna har branta stränder. En översvämning innebär ingen betydande risk för landskapshelheten.
- 11) Dalkarbybäckens översvämningsområde utgörs i huvudsak av åker. Ingen betydande översvämningsrisk.

Översvämningar i vattendragen orsakar inga långvariga eller omfattande ogynnsamma följder för miljön i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland.

2.3.2 Vattendragets växtlighet, trädbestånd, fiskbestånd och djurliv

Växtligheten, trädbeståndet och vattenorganismerna i vattensystemen och utmed vattendragen i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland är i huvudsak sedvanlig och av samma typ som vid andra åar i södra Finland.

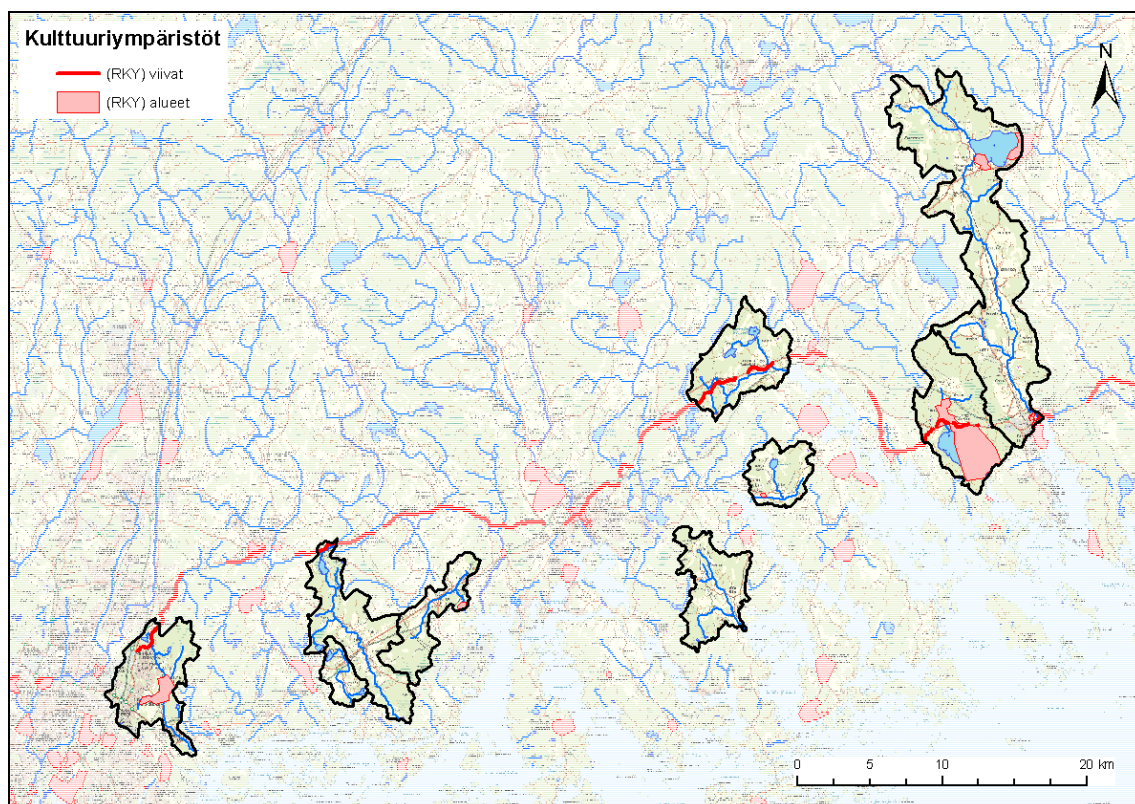
Fiskbeståndet består i huvudsak av de arter som vanligtvis påträffas i mindre åar. Flera fåror på kusten i Nyland fungerar också som vandringsleder och fortplantningsområden för vandringsfiskar, t.ex. öring. Flera åar och bäckar har iståndsatts så att öringen kan leva och producera yngel där.

I de större fårorna på kusten kan det förekomma rikligt med tjockskalig målarmussla (*Unio Crassus*) på ett sätt som är typiskt för Nyland. Tjockskalig målarmussla hör till de i 49 § i naturvårdslagen avsedda djurarter som nämns i bilaga IV (a) till habitatdirektivet. Det är förbjudet att förstöra och försämra platser där de förökar sig och rastar. Enligt hotklassificeringen är tjockskalig målarmussla en sårbar art (VU).

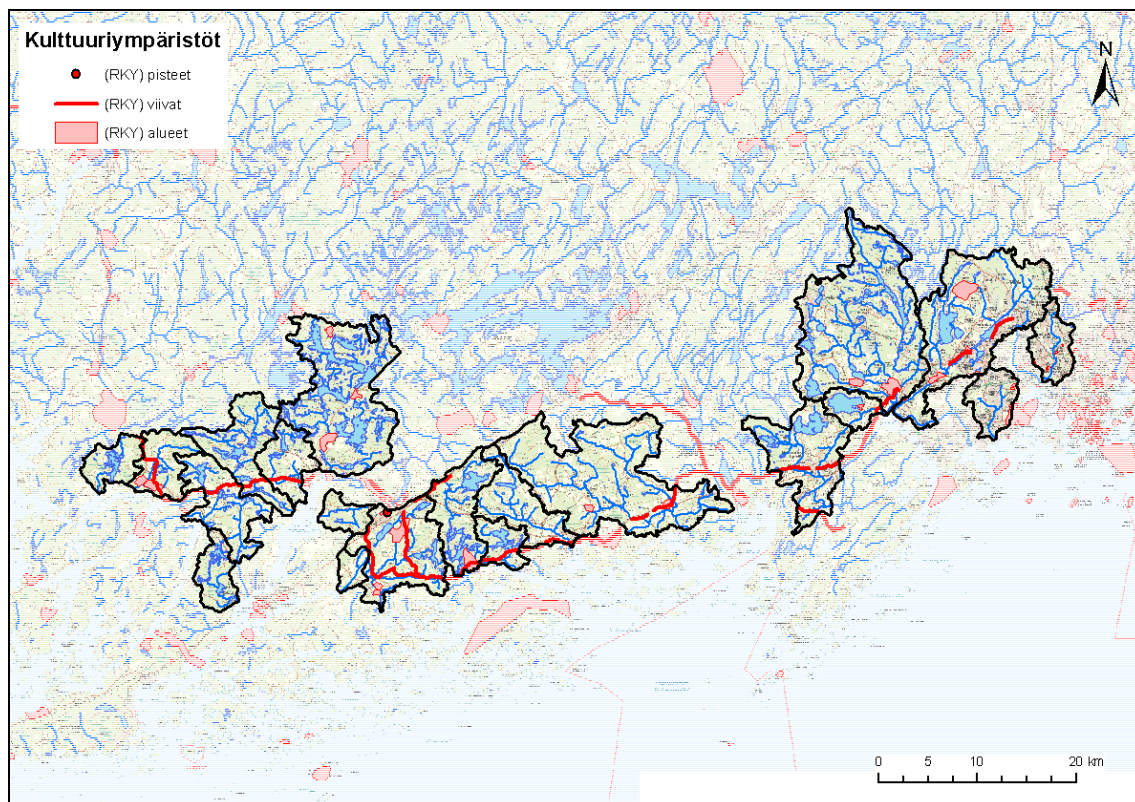
Översvämningar i vattendragen orsakar inga långvariga eller omfattande ogynnsamma följder för växtligheten, trädbeståndet, fiskbestånden eller djurlivet i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland.

2.3.3 Historiska objekt och kulturmiljöer

I de små avrinningsområdena på kustområdet i Nyland finns sammanlagt 30 kulturhistoriska områdesobjekt av riksintresse samt 2 linjeobjekt (Stora Strandvägen och Kabanovs kanonväg). Objekten presenteras i figurerna 7a och 7b.

© Affecto Finland Ab, Kartcentralen, Tillstånd L4659. © SYKE, Forststyrelsen, ELY-centralerna
 Figur 7a. Objekt av historisk betydelse, östra delen.

© Affecto Finland Ab, Kartcentralen, Tillstånd L4659. © SYKE, Forststyrelsen, ELY-centralerna
 Figur 7b. Objekt av historisk betydelse, västra delen.

I tabell 9 presenteras sådana kulturhistoriska objekt i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland som man utgående från en granskning av grundkartan kan bedöma att påverkas av översvämningar i vattendragen. Översvämningensrisken har bedömts i listan efter tabellen i enlighet med numreringen i tabellen.

Tabell 9. Byggda kulturmiljöer som kan påverkas av översvämningar i vattendragen i de små översvämningssområdena på kusten i Nyland.

Avrinningsområdets namn	Objektets namn	
81.027 Lovisaån	Kapellby i Lappträsk	1
	Landfästningen i Lovisa	2
81.029 Sarvlaxträsket	Sarvlax gård med omgivning; Sarvlax, Norrsarvlax	3
81.055 Esbo å	Snettans-Rödsbogs by- och odlingslandskap	4
81.057 Mankån	Esbogård	5
81.073 Raseborgs å	Grabbacka adelsborgs ruin och Gösbäckavikens odlingslandskap	6
82.002 Fiskars å	Bruksmiljöerna i Pojo; Fiskars och Antskogs bruksområden	7

- 1) Utsattheten för översvämningar i Kappellby i Lappträsk granskades i höjdzon $N_{60} +26,0$ m (lägsta rekommenderade byggnadshöjd). I närheten av stranden finns några byggnader i närheten av den aktuella höjdnivån, men det föreligger ingen betydande översvämningssrisk för kulturarvet.
- 2) Enligt en grov översvämningsskarta svämmas Lovisaån över nordväst om centrum och delvis på kulturmiljöområdet vid landfästningen i Lovisa vid en storöversvämning. Översvämningssområdet kan dock inte antas sträcka sig till de egentliga fästningskonstruktionerna, så det föreligger ingen betydande översvämningssrisk.
- 3) Vattennivån i Sarvlaxbäcken borde stiga ca 2,5 meter ovanför fårans kanter vid Storsarvlax museiområde för att museibyggnaderna ska översvämmas. Fåran kan inte antas svämma över så här mycket ens vid en storöversvämning, så det föreligger ingen betydande översvämningssrisk.
- 4) Vattnet i Nipertbäcken kan vid en översvämning stiga över åkrarna i området, men någon betydande översvämningssrisk för kulturmiljön föreligger inte.
- 5) Esbogårds byggnader ligger i huvudsak så högt att översvämningssvatten från Mankån eller Gumböleån inte når dem. På Mankåns stränder finns emellertid några byggnader beträffande vilken en närmare analys kan behövas. Det är möjligt att skydda byggnaderna mot översvämningar t.ex. med tillfälliga översvämningsskydd, så någon betydande översvämningssrisk föreligger inte på objektet.
- 6) Genom området rinner Kungsån som tidvis kan svämma över åkerområdet, men detta medför ingen betydande översvämningssrisk. Adelsborgens ruiner ligger uppe på en hög backe och de nås inte av en översvämning.
- 7) Fiskars å rinner genom Pojo bruksmiljö i en smal ådal med branta stränder. Byggnaderna ligger delvis mycket nära fåran, men man känner inte till några sådana konstruktioner som skulle kunna vara i fara vid en översvämning. Det är inte heller känt att några större översvämningar skulle ha inträffat på bruksområdet vid Anskunjoki. Ingen betydande översvämningssrisk.

Översvämningar i vattendragen medför inga ogynnsamma följder för kulturarvsobjekten i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland.

2.4 Genomförda översvämningsskyddsprojekt och åtgärder

I det informationssystem över vattendragsarbeten som Finlands miljöcentral upprätthåller finns inga uppgifter om några betydande översvämningsskyddsprojekt som skulle ha genomförts i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland. Fårorna har rensats lokalt i huvudsak för att förbättra dräneringen och förhindra översvämningar. Också sjöar har sänkts genom rensningar (bl.a. Lappträsket).

I Lappträsket hade vattenytan sänkts tidigare men höjdes 1982-1983 med ca 90 cm i enlighet med Helsingfors vattendistrikts planer. I samband med projektet höjdes dammen i Lappträsk å, byggdes vallar och pumpstationer på sjöns strandområden samt grävdes dikessystemen om.

Esbo ås huvudfåra har rensats för att förebygga översvämningsskador på Åboleden som byggdes på 1950-talet. Till följd av projektet torkade Kyrkträsket ut nästan helt och hållet (Kasvio 2008). Dessutom har rensningar gjorts på 1960-talet i bl.a. Mankån uppströms från Esbogårdsforsen och i Kvarnbäcken i Noux (Lempinen 2001).

2.5 Användningen av vattendraget, dammar, kraftverk och regleringar

Enligt det informationssystem över vattendragsarbeten som Finlands miljöcentral upprätthåller (VESTY) finns det sammanlagt 42 dammar i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland. Det finns inga klass 1-dammar. Klass 2-dammar är Dämmans vattenverksdamm i Mankån (största höjden 7 meter) och Valsverksforsens damm i Fiskars å (9 meter). De andra dammarna används i huvudsak för att reglera vattennivån uppströms och de har ingen betydande inverkan på uppkomsten av översvämningsskador.

Inga fungerande kraftverk är kända i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland. I praktiken finns potential endast i Mankån, Lovisaån och Fiskars å, och på den sistnämnda avrinningsområde planeras ett kraftverk (Valsverksforsens vattenkraftverk, Pojo). Dammen i fråga har tidigare använts för elproduktion, men turbinen har avlägsnats 1992 (damminformationssystemet).

I de små avrinningsområdena i kustområdet finns 12 regleringsprojekt. Uppgifter om projekten finns i tabell 10.

Tabell 10. Regleringsprojekt i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland.

Sjöns namn	Begynnelseår	Regleringsvolym. (103m ³)	Tillståndshavare
Bodom träsk och Grundträsk	1967	3 800	HRM Vatten
Degersjön och Seljänalanen	-	-	Fiskars Ab
Dämmen	1967	40	HRM Vatten
Humaljärvi	1978	1 200	Finska Socker Ab
Lappträsket	1983	-	Lappträsk kommun m.fl.
Lappomträsket	1976	-	Fortum
Klappträsk	1972	550	Esbo stad
Littois träsk	1970	1 200	Regleringsbolaget för Littois träsk
Marsjön	1971	2 000	Fortum
Meiko	1979	700	Kyrksläkts kommun
Noux Långträsk	1970	3 800	HRM Vatten
Vitträsk m.fl.	1959, 1978	656	Försvarsministeriet

3 Erfarenheter av översvämningar i vattendraget

3.1 Observationsdata om översvämningar som förekommit och beskrivningar av de största översvämningarna

Vattenståndsobservationerna i de små avrinningsområdena i kustområdet i Nyland omfattar inga större översvämningar. Den största översvämning som observerats i Nyland inträffade 1966. Översvämningens återkomstintervall har allmänt uppskattats till ca 200-500 år beroende på ställe. Även vid sommarflödet 2004, som berodde på störtregn, var vattenståndet exceptionellt högt i hela södra Finland.

Vanligtvis drabbar översvämningar i de små avrinningsområdena på kusten jord- och skogsbruksområden, dessutom har enstaka byggnader påverkats av översvämningar. Också vägförbindelser och broar har drabbats av översvämningsskador. Mer omfattande bebyggelse och industri har i regel legat tillräckligt högt.

Det högsta vattenståndet på observationsplatserna och det genomsnittliga återkomstintervallet presenteras i tabell 11.

Tabell 11. Vattenståndet på observationsstationerna i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland och det uppskattade återkomstintervallet för de största översvämningarna under observationsperioderna.

Observationsplats	Observationsperiod	Höjd-sys-tem	Datum	Vattenstånd (m)	Återkomstintervall
Lovisaån, idr. 8102000	1996-2010 ¹⁾	N ₆₀	02.12.2008 19.04.1999	3,03 2,99	16 a 12 a
"-", bron vid Vikas 8102010	1977-1992	N ₆₀	12.04.1984 08.04.1981	12,49 12,28	25 a 7 a
Noux Långträsk 8102510	1973-2008 ¹⁾	N ₄₃	03.08.2004 03.08.2003	28,44 28,44	25 a 25 a
Bodom 8102520	1973-2010 ¹⁾	N ₄₃	01.01.1975 29.04.1977	23,18 23,12	60 a 15 a
Långträsk 8102600	1996-2010 ¹⁾	N ₆₀	19.04.1999 15.04.2010	20,48 20,30	36 a 14 a
Klappträsk 8102700	1983-2004	N ₄₃	18.04.1984 01.03.1990	20,45 20,28	48 a 14 a
Esbo å 8102800	1995-2010 ¹⁾	N ₆₀	20.04.1999 29.01.2007	2,30 2,06	46 a 5 a
Dämman 8102810	1973-2010 ¹⁾	N ₄₃	09.10.1990 08.12.1981	25,27 25,20	83 a 20 a
Mankån, ring III 8102900	1995-2010 ¹⁾	N ₆₀	09.01.2005 12.04.2010	2,03 2,00	10 a 9 a
Marsjön 8103210	1969-2006	N ₄₃	26.11.1996 14.01.2005	22,13 22,04	43 a 14 a
Bruksträsket 8103220	1994-2009 ¹⁾	N ₄₃	13.02.2002 25.11.1996	24,84 24,78	10 a 7 a
Meiko 8103400	1970-2010	N ₄₃	20.03.1992 21.08.1981	43,47 43,47	10 a 10 a
Humaljärvi regl. 8103600	1979-1999	NN	06.11.1998 13.04.1994	18,16 18,16	12 a 12 a
Degersjö, Älsviken 8200100	1980-2004	N ₆₀	13.02.1990 26.11.1981	19,25 19,25	22 a 22 a
Seljälänalanen 8200110	1977-2004	N ₄₃	04.12.1986 27.01.1983	41,26 41,21	25 a 17 a

¹⁾ Innehåller okontrollerade värden.

3.2 Bedömning av översvämningarnas inverkan i nuläget

3.2.1 *Markanvändningens inverkan på uppkomsten av översvämningar*

Ändringar i markanvändningen har gjort vattendragen mera benägna att svämma över särskilt i huvudstadsregionen och dess närhet, eftersom vattnet rinner snabbare ut i vattendraget från vidsträckta effektivt bebyggda områden än från motsvarande område i naturtillstånd. Å andra sidan har det inte byggts mycket i glesbygdsområdena, och där hålls översvämningssvatten bättre kvar i avrinningsområdet på naturlig väg.

Den stora åkerarealen i en del av avrinningsområdena kan ha en viss inverkan på översvämningarna. I regel har åkerbruket dock inte förändrats, så till denna del kan översvämningssriskerna inte antas ha ökat väsentligt. Dikningarna av skogsmark minskar skogarnas naturliga vattenhållningskapacitet, likaså avverkningar. Å andra sidan minskar inverkan på översvämningar när virkesmängden ökar i skogen och dikenas vattenföringskapacitet försämras. De dikningar som gjorts i avrinningsområdena torde i huvudsak vara av istandsättningskaraktär. Stora mängder näringsämnen och höga sedimenthalter i vattendragen vid översvämningar ökar växtligheten i fårorna och grundar upp dem.

Inga betydande översvämningsskador är kända i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland, inte heller till följd av de senaste årens störtregn. Då kan man anta att ändringarna i markanvändningen inte har haft någon betydande inverkan på översvämningar i vattendraget.

3.2.2 *Risker för nuvarande byggnader, vägar och viktiga samhällsfunktioner*

Inga översvämningsskador på byggnader har rapporterats från de små avrinningsområdena. Strävan är att placera strandbyggande utanför översvämningssriskområdena, i tätbebyggda områden har dock byggnadstrycket i närheten av vattendrag ökat. På många ställen blir broar och brotrummor samt vägar i översvämningssområden under vatten. Vattendränkta vägkonstruktioner och strömmande vatten kan försämra vägens bärighet och medföra risk för ras. För planeringen av räddningsarbeten är det viktigt att veta vilka körförbindelser som inte kan användas vid en översvämning. Stor vattenföring kan också skada brokonstruktioner och medföra risk för ras. Förutom materiella skador kan avbrutna trafikförbindelser försvåra människornas dagliga liv.

För vattenförsörjningen är den värsta följden av en översvämning att grundvatten som används som råvatten förorenas när ytvatten kommer in i vattenintagssystemen. Översvämningssvatten kan också komma in i avloppsnätet och medföra överbelastning. Då kan behandlingen av avloppsvatten störas när reningsverkens eller nätets kapacitet överskrids och leda till att endast delvis renat eller helt orenat avloppsvatten släpps ut i vattendragen. Om nätet blir överbelastat kan avloppsvatten också komma ut i byggnadernas källare och orsaka betydande skador. Avloppspumpstationers funktion kan störas om översvämningssvatten når upp till pumpstationer som ligger invid vattendrag.

Områden med översvämningssrisk granskas separat i kapitel 5.

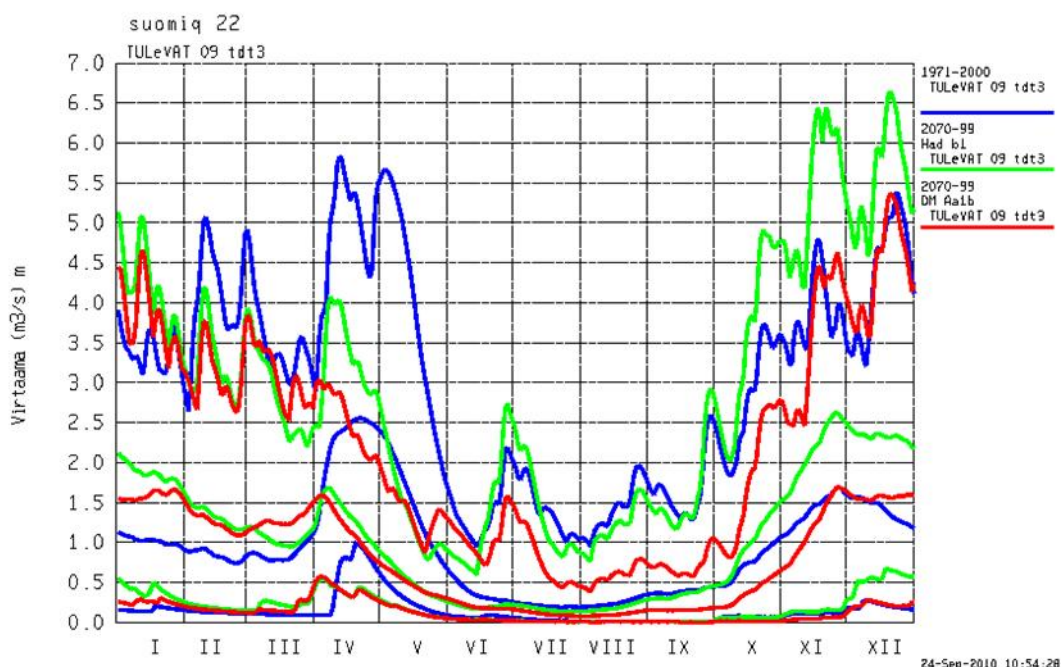
4 Översvämningar och översvänningsrisker i framtiden

4.1 Klimatförändringens inverkan

I en utredning som Finlands miljöcentral gjort har man bedömt klimatförändringens inverkan på översvämningar i vattendrag på 67 ställen på olika håll i Finland. För de hydrologiska modellerna användes Finlands miljöcentrals vattendragsmodellsystem, där man simulerade den dagliga vattenföringen under tidsperioder på 30 år 2010-2039 och 2070-2099 med hjälp av 20 scenarier av globala och regionala klimatmodeller. För den beräknade tidsserien gjordes en återkomstanalys med Gumbels fördelning. (Veijalainen m.fl. 2009)

I figur 8 presenteras förändringen hos översvämningar på pegeln vid Palojärvenkoski i Sjundeå å. Avrinningsområdets areal vid observationsplatsen är 86 km², så resultaten är jämförbara i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland.

På grundval av resultaten kan man säga att översvämningarna till följd av vårens snösmältning i södra Finland kommer att minska något till följd av klimatförändringen, medan höst- och vinterflödena ökar. Nederbörden kommer allmänt att öka på hösten och vintern. Somrarna blir torrare än nu, men risken för störtregn ökar sannolikt. Sålunda kommer sommarflödet att bli högre. Detta problem berör särskilt avrinningsområden med få sjöar. Under vegetationssäsongen är fårornas vattenföringsförmåga sämre på grund av vattenväxtligheten, och vid kraftiga lokala störtregn kan små fåror svämma över oftare än nu.

© SYKE

Figur 8. Resultaten av klimatförändringsberäkningarna på pegeln vid Palojärvenkoski i Sjundeå å. I figuren presenteras den dagliga maximi-, medel- och minimivattenföringen i nuläget (blått) och under referensperioden med två olika klimatförändringsscenarier (grönt och rött).

4.2 Den långsiktiga utvecklingens inverkan på översvämningsriskerna

Byggandet styrs bl.a. genom planläggningen. Genom styrsystemet för markanvändningen ser man till att ny verksamhet som kan lida skada, bl.a. bosättning, inte styrs till översvämningshotade områden. Byggnad i närheten av vattendrag styrs bl.a. genom rekommendationer om lägsta byggnadshöjder.

I framtiden kommer bostadsområdena att breda ut sig inte bara i huvudstadsregionen utan också särskilt i kranskommunerna. När de bebyggda och belagda områdena växer ökar den tillspetsande inverkan på översvämnningar jämfört med nuläget. I jordbruksområdena torde befolkningsökningen vara mer återhållsam. Det totala antalet människor som bor i de små avrinningsområdena på kusten i närheten av huvudstadsregionen fortsätter dock att öka. För att dämpa den tillspetsande inverkan på översvämnningar borde möjligheter och metoder att hålla kvar översvämningsvatten beaktas i byggbestämmelserna för nya områden.

I de små avrinningsområdena på kusten känner man inte till några sådana projekt eller någon sådan verksamhet eller utveckling av markanvändningen som kunde ha särskild inverkan på uppkomsten av översvämnningar eller öka översvämningsriskerna. Vidsträckta bebyggda och belagda områden ökar sannolikt den tillspetsande inverkan på översvämnningar framför allt i huvudstadsregionen. Strandområden vid fårornas mynnningar kan påverkas av en översvämnning från havet särskilt om havsytan stiger till följd av klimatförändringen. Översvämnningar från havet granskas i en separat rapport.

5 Områden med översvämningsrisk

5.1 Användning av geografiska datamängder för att bestämma områden med översvämningsrisk

Den geodataanalys som utvecklats vid SYKE kan användas som redskap för att bestämma låglänta områden som är eventuellt känsliga för översvämnningar. Bestämmandet av låglänta områden baserar sig på en kalkyl där man beaktar terrängens topografi, det ovanför liggande avrinningsområdets areal, andelen sjöar och fårans lutning. Beräkningen görs avrinningsområdesvis.

Nämnda geodataanalys har inte gjorts i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland bl.a. på grund av det stora antalet objekt.

5.2 Empirisk kunskap och tidigare utredningar

Enligt den empiriska kunskap som finns känner man inte till några sådana objekt i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland som kunde vara utsatta för betydande översvämningsrisker till följd av översvämnningar i vattendragen. Översvämnningar i vattendragen kan i första hand påverka enstaka bostadsbyggnader, jord- och skogsbruket samt vägnätets användbarhet.

De områden som granskats på grund av sitt läge kan delvis påverkas av en översvämning från havet. Den preliminära bedömningen av översvämningssrisker från havet presenteras i en separat rapport.

En kartläggning av översvämningssrisker har gjorts för Esbo å. Inga översvämningssutredningar har gjorts för de andra små avrinningsområdena på kusten.

5.3 Befolkning och ekonomisk verksamhet som kan drabbas av översvämning

Det sammanlagda antalet invånare och bostäder samt bostädernas våningsyta i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland presenteras i tabell 12. Tabellen är gjort utgående från invånarantalet.

På grund av det stora antalet objekt har man inte bildat några låglänta områden enligt geodataanalysen, så det går inte att ange den befolkning eller de byggnader som drabbas av en översvämning. Antalet invånare och byggnader i tabell 12 är det sammanlagda antalet i avrinningsområdena. Till invånarantalet har räknats de fasta och tillfälliga invånarna enligt byggnads- och lägenhetsregistret 2008.

Invånarantalet är störst i de små avrinningsområdena i huvudstadsregionen, dvs. Rutiåns, Esbo ås, Gräsaåns och Krabbäckens avrinningsområden. Också antalet byggnader och den totala arean är störst i ovan nämnda områden. Invånartätheten är störst på Rutiåns och Gräsaåns avrinningsområden.

Tabell 12. Befolkning och byggnader i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland.

Avrinningsområde	Invånare (personer)	Invånare /km ² (medel- tal)	Bostäder (st.)	Våningsyta (m ²)
81.051 Rutiåns ao	81 418	3205	43 142	6 024 669
81.055 Esbo ås ao	69 846	528	29 359	5 262 778
81.053 Gräsaåns ao	45 954	1770	20 021	3 392 634
81.048 Krabbäckens ao	21 554	644	9 563	1 513 799
81.061 Estbyåns ao	14 939	210	6 689	932 583
81.057 Mankåns ao	13 218	76	4 943	937 782
81.027 Lovisaåns ao	3 612	31	1 943	423 708
81.073 Raseborgs ås ao	3 398	48	1 664	293 152
81.064 Ingarskila ås ao	2 625	16	1 021	198 329
82.002 Fiskars ås ao	1 250	10	598	115 471
81.043 Nevasåns ao	1 197	32	447	89 457
81.059 Vitträskets ao	1 164	69	422	93 578
81.066 Ingå ås ao	1 126	25	550	102 683
81.041 Kullobäckens ao	563	27	219	42 201
82.004 Dalkarbyäckens ao	488	16	227	41 811
81.045 Hangelbyäckens ao	478	55	186	38 991
81.037 Storängsbäckens ao	474	18	173	33 249
82.010 Bonäsåns ao	456	9	217	41 291
82.008 Storträskets ao	396	17	142	26 183
81.032 Gammelbyäckens ao	358	11	141	40 518
81.070 Bruksträskets ao	338	7	146	33 540
81.034 Långängsbäckens ao	295	18	113	22 806

81.029 Sarvlaxträskets ao	205	5	87	17 925
82.012 Svensbybäckens ao	163	5	61	16 603
81.077 Starrbölebäckens ao	147	10	57	16 931
81.075 Storängsbäckens ao	147	14	51	29 501
82.006 Kullasjöns ao	119	2	61	23 077
81.068 Marsjöns ao	92	5	39	12 552
82.014 Frankböleträskets ao	46	2	17	7 666
Sammanlagt	266 066	178	122 299	19 825 468

Rutiåns avrinningsområde studerades närmare på grund av det stora invånarantalet och det täta byggnadsbeståndet. För huvudfåran avgränsades ett ungefärligt översvämningssområde där vattenytan vid en storöversvämning skulle stiga ca 1,5 meter utanför fåran. Höjningen av vattenytan uppskattades med hjälp av Mannings schema. Enligt denna mycket grova uppskattning bildas på Rutiåns avrinningsområde ett mindre område med översvämningssrisk i bostadsområdet Lassila i Norra Haga i Helsingfors. Under en översvämning kommer vattnet åt att breda ut sig från Rutiån längs en mindre sänka i närheten av höghusområdet. Området kan skyddas mot översvämningar t.ex. med vallar så något område med betydande översvämningssrisk uppkommer inte.

Enligt kartorna över översvämningsshotade områden vid Esbo å uppkommer ett större översvämningssområde på det gamla Kyrkträsket vid en storöversvämning. Byggnaderna söder om Åboleden ligger delvis på det översvämningsshotade området, bl.a. Kuninkaantien lukios huvudbyggnad.

Vid tidigare översvämningar har det inte rapporterats några byggnadsskador i de små avrinningsområdena på kusten.

5.4 Svårevakuerade objekt

Sårbara och svårevakuerade objekt är daghem, vårdinstitutioner och åldringshem, hälso- och sjukvårdsbyggnader samt brand- och räddningssväsendets byggnader. Enligt byggnads- och lägenhetsregistret finns det sammanlagt 264 sådana objekt i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland. Flest objekt finns i Gräsaåns (54 st.), Esbo ås (53), Rutiåns (38), Krabbäckens (36) och Raseborgs ås (26) avrinningsområden. I 22 avrinningsområden finns tio eller färre sårbara objekt. De uppgivna antalen är de totala antalen i avrinningsområdena.

Vid tidigare översvämningar har inga byggnadsskador rapporterats på svårevakuerade objekt. Utgående från en granskning av grundkartan kan man bedöma att det inte finns några svårevakuerade objekt som direkt påverkas av översvämningar i vattendragen. Allmänt taget är kraven på att översvämningssriskerna ska beaktas strängare för sådana byggnader än för vanlig bosättning.

5.5 Viktiga samhällsfunktioner

vattentjänster, energi, särskild industri, riksvägar, verkningar beroende på avbrottens längd

På de små avrinningsområden som granskas i denna rapport finns sammanlagt 17 grundvattentäkter, 1 ytvattentäkt (Meiko) och 7 andra vattentäkter. Utgående från en granskning av grundkartan kan man bedöma att vattentäkterna i regel inte ligger inom influensområdet för direkta översvämningsrisker.

Energiproduktionsbyggnaderna är placerade så att de inte påverkas av översvämnningar. Enstaka transformatorstationer kan drabbas vid en storöversvämning och då kan lokala strömbavbrott förekomma.

Industrianläggningarna har granskats med hjälp av de geografiska datamängderna om VAHTI2003–specialobjekt. I de små avrinningsområdena på kusten känner man inte till någon sådana betydande industri som kunde ligga på områden som berörs av översvämningsrisk från vattendrag.

Enligt granskningen förorsakas inga avbrott i användningen av riksvägar och andra betydande vägförbindelser.

5.6 Översvämningsrisk för miljön och kulturarvet

av översvämning orsakade utsläpp i anläggningar och inom industrin, konsekvenser för vattenkvaliteten, fiskbeståndet, organismerna, fågellivet och växtligheten

I de små avrinningsområdena på kusten i Nyland känner man inte till några betydande industrianläggningar, avloppsreningsverk eller annan verksamhet som eventuellt ökar risken för förorening av vattendragen. Vid översvämnningar försämras vattenkvaliteten framför allt på grund av den diffusa belastningen från avrinningsområdet. Även lokala fastighetsvisa avloppssystem kan orsaka belastning när deras kapacitet överskrids.

Kulturarvsobjekten ligger i huvudsak utanför det översvämningshotade området, eller så kan de skyddas med tillfälliga översvämningskyddskonstruktioner.

5.7 Översvämningsrisk på grund av vattendragskonstruktioner

Vattendragskonstruktioner har behandlats mera ingående i kapitel 2.5. I de små avrinningsområdena på kusten i Nyland finns bara två klass 2-dammar; Dämmans vattenverksdamm i Mankån och Valsverksforsens damm i Fiskars å.

Sjön Dämmans yta och volym är tämligen små. Omedelbart nedanför dammen finns ett större låglänt skogsområde. Sjöns avlopp Gumböleån slingrar sig smal och meanderande genom skogiga områden och det finns mycket litet bosättning invid fåran. Byggnaderna är i huvudsak högt belägna. Vid ett eventuellt dammbrott är flodvågens influensområde jämförelsevis litet.

Valsverksforsens damma finns i Fiskars å vid Degersjöns utlopp. Dammkonstruktionen är mycket smal och av betong, så vid ett dammbrott blir flodvågen inte särskilt massiv. De mindre dammkonstruktionerna nedströms kan dock förstora översvämningen lokalt. Då hotas i huvudsak byggnaderna vid Fiskars bruk. Översvämningsrisken kan dock inte bedömas som betydande.

De mindre dammarnas och grundtrösklarnas uppdämmande inverkan i avrinningsområdena minskar väsentligt när vattenföringen ökar och de kan inte antas ha någon betydande inverkan på översvämningsriskerna.

6 Förslag till områden med möjliga betydande översvämningsrisker

Inga områden med betydande översvämningsrisk föreslås i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland vad gäller översvämningar i vattendragen. Riskerna till följd av översvämningar från havet bedöms i en separat rapport.

7 Andra områden med översvämningsrisk

Andra områden med betydande översvämningsrisk är områden där översvämningsrisken inte är betydande på EU-nivå och som inte rapporteras till Europeiska kommissionen. Områdena är dock betydande på nationell nivå och hanteringen av översvämningsrisker i dem förbättras genom att det först utarbetas kartor över översvämningshotade områden och kartor över översvämningsrisker och på basis av dem vid behov regionala översiktsplaner för hantering av översvämningsrisker.

Invid de viktigaste mindre fårorna i huvudstadsregionen, t.ex. Esbo å och Rutiån, kan det finnas områden som är känsliga för storöversvämningar, fast man inte känner till några betydande skador som skulle ha berott på översvämningar i vattendragen. För att bedöma översvämningsriskerna på dessa områden krävs närmare utredningar. I övrigt kan enstaka lokala objekt i huvudsak skyddas med tillfälliga översvämnings-skyddskonstruktioner.

8 Sammandrag

Utgående från denna utredning går det inte att avgränsa några sådana områden med översvämningsrisk i de små avrinningsområdena på kusten i Nyland där det kunde uppkomma sådana ogynnsamma följder som nämns i 8 § i lagen om hantering av översvämningsrisker. De finns ingen empirisk kunskap om skador på byggnader som skulle ha orsakats av översvämning i vattendragen. På grund av läget kan flera objekt påverkas av en översvämning från havet. Översvämningsriskerna till följd av en översvämning från havet har bedömts i en separat rapport.

KÄLLOR

Alho, P., Sane, M., Huokuna, M., Käyhkö, J., Lotsari, E. ja Lehtiö, L. 2008. Tulvariskien kartoittaminen. Ympäristöhallinnon ohjeita 2/2008, Luonnonvarat, 99 s., Suomen ympäristökeskus ja Turun yliopisto. ISBN 978-952-11-3213-1 (PDF). (Kartering av översvämningsrisker, sammandrag på svenska)

Ekholm, M. 1993. 126 Suomen vesistöalueet. Vesi- ja ympäristöhallinnon julkaisuja – sarja A. Helsinki 1993.

Joensuu, I., Karonen, M., Kinnunen, T., Mäntykoski, A., Nylander, E. ja Teräsvuori, E. 2010. Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelma. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen julkaisuja 1/2010. ISSN 1798-810, ISBN 978-952-257-010-9 (painetut). (Åtgärdsprogram för vattenvården i Nyland. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nylands publikationer 2/2010. ISSN 1798-8098, ISBN 978-952-257-012-3 (tryckt).)

Kasvio, P. 2008: Espoonjoen suojelusuunnitelma. Espoon ympäristökeskuksen monistesarja 5/2008. Espoon kaupunki. 94 s. ISSN 1457-7100.

Lempinen, P. 2001: Suomenlahden meritaimenkantojen suojelu- ja käyttösuunnitelma. Uudenmaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikkö. Kala- ja riistahallinnon julkaisuja 52/2001. 142 s.

Veijalainen N., Jakkila J., Vehviläinen B., Marttunen M., Nurmi T., Parjanne A., Aaltonen J., Dubrovin T. ja Suomalainen M. 2009. Water Adapt: Suomen vesivarat ja ilmastonmuutos – vaikutukset ja muutoksiin sopeutuminen. Opublicerad mellanrapport. 26.10.2009.